МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ФІНАНСІВ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ФІНАНСОВИХ РИНКІВ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЄКТ)

на тему: Роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання

Здобувача вищої освіти II рівня, II курсу, ФМБ-23-1 групи,
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
освітня програма «Управління процесами у сфері банківського бізнесу»

_____ Чупринюк Дмитро Олегович

Науковий керівник _____ Діденко Людмила Вікторівна к.е.н., доцент

Керівник освітньо-професійної
програми _____ Береславська Олена Іванівна, д.е.н., професор

Допущено до захисту за рішенням кафедри фінансових ринків та технологій
протокол від «16» 01 2025 № 11

Завідувач кафедри _____ Береславська Олена Іванівна, д.е.н., професор

Ірпінь – 2025

Реєстрація № 6 05.02.2025р
(дата) (підпис відповідальної особи)

Результати перевірки до захисту 16.10.2024
(до захисту, на доопрацювання) (дата) (підпис)

Результат захисту 94 (відмінно) 05.02.2025р
(оцінка) (дата) (підпис)

Голова комісії: Переславська О.І.
(підпис) (ініціали, прізвище)

Члени комісії: Болдова Н.А.
(підпис) (ініціали, прізвище)

Перначівський О.В.
(підпис) (ініціали, прізвище)

Підсоонна Л.Г.
(підпис) (ініціали, прізвище)

БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ				
1.Доповідь	**від 0 до 10**	9		05.02.2025р. Гереславська О.К.
2. Роздатковий матеріал	**від 0 до 5**	5		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	**від 0 до 25**	24		Болдова А.А. Фідянко І.В. Пернарівський О.В.
4. Апробація (участь у конференціях)	**від 0 до 10**	9		
РАЗОМ БАЛІВ	**від 0 до 50**	47		Підсосонна Я.Г.
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	**від 0 до 100**	94		Примостка І.О.

Оцінювання кваліфікаційної роботи науковим керівником - 47 балів.

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підпис)
94	A	5 (відмінно)	05.02.2025р.	Гереславська О.К. Болдова А.А. Пернарівський О.В. Підсосонна Я.Г. Примостка І.О.

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЕКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	**A**	**5 (відмінно)**
80-89	**B**	**4 (добре)**
70-79	**C**	
60-69	**D**	**3 (задовільно)**
50-59	**E**	
35-49	**FX**	**2 (незадовільно)**

Факультет фінансів та цифрових технологій
Кафедра фінансових ринків та технологій
Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма «Управління процесами у сфері банківського бізнесу»

Затверджую
Завідувач кафедри фінансових ринків
та технологій
_____ Олена БЕРЕСЛАВСЬ
«12» грудня 2023

Завдання на кваліфікаційну роботу (проект)
здобувачу вищої освіти
Чупринюку Дмитру Олеговичу

Тема кваліфікаційної роботи (проекту)
Роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання
Затверджена наказом ректора від 26.12.2023 р. № 1732

1. Строк здачі закінченої роботи 30.10.2024р.
2. Мета роботи полягає в узагальненні теоретичних знань щодо асп розвитку банківського кредитування, а також перспектив в банківського кредитування на забезпечення економічного зрос України.
3. *Об'єктом дослідження* є розвиток банківського кредитування та його на забезпечення економічного зростання.

Предмет дослідження полягає у аналізі та розкритті впливу банківс кредитування на забезпечення економічного зростання України.

Базою дослідження обрано Національний банк України.

Вихідні дані до роботи Національного банку України.

4. Перелік графічного матеріалу 13 рисунків 7 додатків.
5. Зміст випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (перелік пита кожним розділом)

1.1 Економічна сутність, принципи та роль банківського кредитування економічному розвитку

1.2 Нормативно-правове регулювання банківського кредитування в Ук

2.1 Аналіз сучасного розвитку банківського кредитування та його впливу на економічне зростання України.

2.2 Оцінка впливу цифрових технологій на банківське кредитування в Україні.

3. Перспективи розвитку банківського кредитування.

6. Календарний план виконання роботи

№ п/п	Назва етапів випускної кваліфікаційної (дипломної)роботи	Строк виконання етапів роботи	
		За планом	Фактично
1	2	3	4
1	Підготовка 100 % кваліфікаційної роботи та подання її на перевірку науковому керівнику	30.10.2024 р.	30.10.2024р.
2	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень керівника та подання її на повторну перевірку керівнику	15.11.2024 р.	15.11.2024р.
3	Попередній захист кваліфікаційної роботи	16-30.12.2024 р.	28.12.2024р.
4	Отримання відгуку наукового керівника кваліфікаційної роботи	11-16.12.2024 р.	15.12.2024р.
5	Рецензування кваліфікаційної роботи	02-10.01.2025 р.	10.01.2025р.
6	Надання кваліфікаційної роботи для перевірки на плагіат	18.11.2024 р.- 12.12.2024 р.	10.12.2024р.
7	ЗАХИСТ	05. 02.2025 р.	05.02.2025р.

7. Дата видачі завдання 15.12.2023 р.

8. Науковий керівник кваліфікаційної роботи (проекту) _____ (підпис) Діденко Л.В. (прізвище, ініціали)

9. Гарант освітньо-професійної програми _____ (підпис) Береславська О.І. (прізвище, ініціали)

10. Завдання до виконання отримав здобувач вищої освіти _____ (підпис) Чупшнюк О.О. (прізвище, ініціали)

Відгук керівника на випускну кваліфікаційну роботу
«Роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання»
Чупринюка Дмитра Олеговича

Роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання в умовах війни в Україні зумовлена необхідністю підтримки національної економіки в надзвичайно складних обставинах. Війна обмежила доступ до капіталу та ускладнила фінансування бізнесу, особливо в секторах, які є критичними для відновлення та розвитку економіки. Тому банківське кредитування стало одним з ключових інструментів підтримки підприємств, стимулювання інвестицій та забезпечення стійкості економіки в умовах кризи. Дослідження ролі банківського кредитування дозволяє виявити ефективні механізми фінансової підтримки економіки, що сприяють її відновленню та зростанню. То ж актуальність теми даної кваліфікаційної роботи не викликає жодних сумнівів.

Слід зазначити, що робота має логічну структуру та складається з трьох розділів. Перший розділ присвячено дослідженню теоретичних аспектів розвитку банківського кредитування в Україні. У другому розділі автором проведено аналіз сучасного стану розвитку банківського кредитування, його впливу на економічне зростання України, а також здійснено оцінку впливу цифрових технологій на банківське кредитування. Третій розділ роботи присвячений визначенню перспектив розвитку банківського кредитування та посилення його впливу на забезпечення економічного зростання України.

Поставленої мети автор досягнув завдяки використанню ряду наукових методів, серед яких: загальнонаукові методи, аналіз, синтез, порівняння та статистичний аналіз, що дозволили всебічно охарактеризувати сучасний стан банківського кредитування та його вплив на економічне зростання України.

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі та нормативно-правові акти, статистичні дані, наукові публікації і монографічні видання вітчизняних і зарубіжних учених, присвячені проблемам банківського кредитування в Україні. За підсумками проведеного дослідження автором зроблені висновки, що мають певне практичне значення.

В цілому кваліфікаційна робота виконана автором самостійно, на належному рівні та згідно встановлених нормативних вимог, тому рекомендується до захисту з оцінкою «добре».

Керівник випускної
кваліфікаційної роботи _____ к.е.н., доцент Діденко Л.В.
(підпис)

Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти Чупринюка Д.О. після попереднього захисту розглянута на засіданні кафедри (протокол № 10 від « 10 » грудня 2024) та допущена до захисту на екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____ Буєславська О.І.
(підпис) (прізвище, ініціали)

РЕЦЕНЗІЯ

На кваліфікаційну роботу (проєкт)
Здобувача вищої освіти Державного податкового університету

Чупринюка Дмитра Олеговича

Тема: «Роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання»

Робота присвячена актуальній та важливій тематиці банківського кредитування та його ключової ролі у забезпеченні економічного зростання України. Війна створює серйозні виклики для фінансової системи, обмежуючи доступ до капіталу та ускладнюючи фінансування бізнесу, особливо у сферах, критично важливих для економічного відновлення та розвитку. Банківське кредитування стає одним із ключових інструментів підтримки бізнесу, стимулювання інвестицій та забезпечення економічної стійкості в умовах кризи. Тому дослідження теми банківського кредитування є надзвичайно актуальним.

Дослідження автора має чітку структуру та логіку викладення, що дозволяє послідовно розкрити проблематику та запропонувати шляхи її розв'язання. Чупринюк Д.О. демонструє впевнену обізнаність із предметом дослідження, спирається на сучасні наукові джерела та застосовує відповідні методологічні підходи. Ґрунтовний аналіз дозволив виокремити основні проблеми у розкритті теоретичних аспектів та аналізу банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання, та обґрунтувати пропозиції щодо їх вирішення.

До позитивних аспектів роботи варто віднести:

логічність структури та чіткість висновків, що робить роботу зросумілою та доступною читачеві;

ретельний аналіз літературних джерел і даних, що робить роботу актуальною та глибокою;

обґрунтованість рекомендацій та висновків, що робить роботу ґрунтовною та практичною.

Особливо важливо відзначити практичну цінність роботи по розкриттю теоретичних аспектів та аналізу банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання, що свідчить про актуальність тематики, глибоку обізнаність автора та значущість запропонованих рішень. Дослідження містить детальний аналіз існуючих моделей банківського кредитування та визначає найбільш ефективні практики та механізми для покращення доступу до кредитів, зниження ризиків та підвищення інвестиційної привабливості. Результати дослідження можуть стати основою для розробки стратегій підтримки економічного зростання та стабільності в умовах мінливого економічного та політичного середовища.

Кваліфікаційна робота Чупринюка Д.О. є вагомим внеском у дослідження теми ролі кредитування у забезпеченні економічного зростання. Робота є оригінальною та самостійною. Автор успішно врахував і нові наукові досягнення у сфері фінансів та банківської справи.

Стиль викладення матеріалу зрозумілий, а текст роботи відповідає вимогам до кваліфікаційних досліджень. Тема роботи була глибоко досліджена та розкрита. Поставленні завдання були повністю виконані а мета успішно досягнена.

Недоліків, які суттєво впливають на якість роботи, не виявлено.

Кваліфікаційна робота Чупринюка Д. О. заслуговує на позитивну оцінку, а її автор – на присвоєння відповідного кваліфікаційного рівня.

«____» _____20____ р.

АНОТАЦІЯ

Роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання

Метою дипломної роботи є узагальнення теоретичних знань щодо аспектів розвитку банківського кредитування, а також перспектив впливу банківського кредитування на забезпечення економічного зростання України.

Завданнями роботи є:

– з’ясувати економічну сутність, принципи та роль банківського кредитування в економічному зростанні;

– розкрити нормативно-правове регулювання банківського кредитування України;

– проаналізувати сучасний розвиток банківського кредитування та його вплив на економічне зростання України;

– оцінити вплив цифрових технологій на банківське кредитування в Україні;

– запропонувати перспективи розвитку банківського кредитування та його впливу на економічне зростання України.

Об’єктом дослідження є розвиток банківського кредитування та його вплив на забезпечення економічного зростання.

Базою дослідження обрано Національний банк України.

Предмет дослідження полягає у аналізі та розкритті впливу банківського кредитування на забезпечення економічного зростання України.

Результати дослідження можуть слугувати основою для розробки стратегій, спрямованих на підтримку економічного зростання та стабільності в умовах змінних економічних та політичних обставин.

Дипломна робота містить 54 сторінки, 13 рисунків, 7 додатків.

Ключові слова: Банківське кредитування, Україна, економічне зростання, цифрові технології, нормативно-правове регулювання.

Рік виконання дипломної роботи 2024.

Рік захисту роботи 2025.

ABSTRACT.

The role of bank lending in ensuring economic growth

The purpose of the thesis is to summarize theoretical knowledge on the aspects of bank lending development, as well as the prospects for the impact of bank lending on economic growth in Ukraine.

- to analyze the current development of bank lending and its impact on the economic growth of Ukraine;
- to assess the impact of digital technologies on bank lending in Ukraine;
- to clarify the economic essence, principles, and role of bank lending in economic growth;
- to propose prospects for the development of bank lending and its impact on the economic growth of Ukraine.
- to reveal the legal and regulatory framework of bank lending in Ukraine;

The object of the study is the development of bank lending and its impact on economic growth.

The objectives of the work are:

The research base is the National Bank of Ukraine.

The results of the study can serve as a basis for developing strategies aimed at maintaining economic growth and stability in a changing economic and political environment.

The subject of the study is to analyze and reveal the impact of bank lending on economic growth in Ukraine.

The thesis contains 54 pages, 13 drawings, and 7 appendices.

Keywords: Bank lending, Ukraine, economic growth, digital technologies, legal and regulatory framework.

Year of completion of the thesis: 2024.

Year of thesis defense 2025.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ 3

ВСТУП 4

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ 7

1.1 Економічна сутність, принципи та роль банківського кредитування у економічному розвитку 7

1.2 Нормативно-правове регулювання банківського кредитування в Україні 14

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РОЛІ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ 19

2.1 Аналіз сучасного розвитку банківського кредитування та його впливу на економічне зростання України 19

2.2 Оцінка впливу цифрових технологій на банківське кредитування в Україні 29

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ТА ПОСИЛЕННЯ ЙОГО ВПЛИВУ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ 41

ВИСНОВКИ 47

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 49

ДОДАТКИ 53

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ

БК - банківське кредитування

ВВП -валовий внутрішній продукт

ОДВ - органи державної влади

СГ - суб`єктам господарювання

НФУ - небанківським фінансовим установам

ФО – фізичні особи

РРПС - реальні річні процентні ставки

МСП - підприємства з кількістю зайнятих менше 250 осіб

МСБ – малий та середній бізнес

МВФ – міжнародний валютний фонд

ВСТУП

Актуальність теми. Роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання в умовах війни в Україні зумовлена необхідністю підтримки національної економіки в надзвичайно складних обставинах. Війна створює серйозні виклики для фінансової системи, обмежує доступ до капіталу та ускладнює фінансування бізнесу, особливо в секторах, які є критичними для відновлення та розвитку економіки. Банківське кредитування стає одним з ключових інструментів підтримки підприємств, стимулювання інвестицій та забезпечення стійкості економіки в умовах кризи. Дослідження ролі банківського кредитування дозволяє виявити ефективні механізми фінансової підтримки економіки, що сприяють її відновленню та зростанню.

Стан і ступінь розробки проблеми банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання в умовах війни в Україні досліджуються на перетині економічної теорії та фінансової практики. Останнім часом роль банківського кредитування привертає дедалі більшу увагу науковців та практиків, а саме: Акименко Н. В., Волощук В. Р., Гаркуша Ю.О., Єсіна О. Г., Жежерун Ю. В., Кремень В. М., Кремень О. І., Кацан А. М., Мамонтенко Н. С., Руснак О.О., Рошило В.І., Сіренко Н. М., Терещенко І.В., та інші, оскільки виникає необхідність оцінити ефективність банківської системи в кризових умовах та її здатність підтримувати економічну активність. У сучасних дослідженнях аналізуються впливи військових дій на кредитний ринок, роль державних та міжнародних фінансових інститутів у підтримці банківського кредитування, а також вивчаються механізми стабілізації та стимулювання економіки через кредитні інструменти. Однак, питання адаптації банківських стратегій до воєнних реалій потребують подальшого опрацювання та систематизації.

Метою дипломної роботи є узагальнення теоретичних знань щодо аспектів розвитку банківського кредитування, а також перспектив впливу банківського кредитування на забезпечення економічного зростання України.

Відповідно поставленої мети слід виконати наступні *завдання*:

– з'ясувати економічну сутність, принципи та роль банківського кредитування в економічному зростанні;

– розкрити нормативно-правове регулювання банківського кредитування України;

– проаналізувати сучасний розвиток банківського кредитування та його вплив на економічне зростання України;

– оцінити вплив цифрових технологій на банківське кредитування в Україні;

– запропонувати перспективи розвитку банківського кредитування та його впливу на економічне зростання України.

Об'єктом дослідження є розвиток банківського кредитування та його вплив на забезпечення економічного зростання.

Базою дослідження обрано Національний банк України.

Предмет дослідження полягає у аналізі та розкритті впливу банківського кредитування на забезпечення економічного зростання України.

Методи дослідження. З метою досягнення поставлених завдань дипломної роботи застосовуються різноманітні методи: інформаційне моделювання — для забезпечення дослідження нормативними та довідковими матеріалами, що стосуються банківського кредитування як інструменту економічного зростання; метод абстрагування — для формування узагальнюючих висновків на базі системного аналізу та синтезу теоретичних, практичних аспектів банківського кредитування; порівняння, перерахунок, угруповання, а також графічні методи — для наочного представлення результатів дослідження та інших аспектів.

Науково-практична значимість одержаних результатів ролі банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання полягає в розробці підходів до ефективного використання кредитних ресурсів для стимулювання

економічного розвитку. Результати дослідження надають глибокий аналіз існуючих моделей банківського кредитування, що дозволяє ідентифікувати найбільш ефективні практики та механізми для покращення доступу до кредитів, зниження ризиків та підвищення інвестиційної привабливості. Результати можуть слугувати основою для розробки стратегій, спрямованих на підтримку економічного зростання та стабільності в умовах змінних економічних та політичних обставин.

Особистий внесок у межах дослідження полягає у пропозиціях щодо перспектив розвитку банківського кредитування як ключового інструменту забезпечення економічного зростання України. Зокрема, у розробленні напрямів удосконалення кредитної політики, що враховують специфіку воєнного часу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

1.1. Економічна сутність, принципи та роль банківського кредитування в економічному зростанні

Банківське кредитування є ключовим інструментом фінансової системи, що відіграє важливу роль у забезпеченні економічного зростання та розвитку. Економічна сутність банківського кредитування привертає увагу науковців завдяки різноманітним трактуванням його ролі в економічному розвитку та стабільності. Науковці досліджують банківське кредитування, яке може забезпечити економічне зростання, сприяти розвитку підприємництва та модернізації інфраструктури, а також як його особливості та ефективність змінюються в умовах економічних потрясінь та кризи (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Економічна сутність поняття «банківське кредитування»

Науковці	Сутність поняття
Дубина М. В.	Банківське кредитування — це фінансова послуга, при якій банк надає гроші позичальнику на певний термін під умови повернення основної суми з відсотками, що дозволяє фізичним та юридичним особам отримати доступ до необхідних ресурсів для покриття тимчасових потреб або реалізації інвестиційних проектів [6, с. 39].
Кремень В. М., Кремень О. І., Гуляєва Л. П.	Банківське кредитування — це процес, при якому кредитор (банк) надає позичальнику грошові кошти, зобов'язуючи його повернути отриману суму разом з процентами за користування кредитом, процес регулюється умовами кредитного договору [11, с. 176].
Людковська Ю., Абдуллаєва О.	Банківське кредитування — це інструмент фінансового управління, через який банки забезпечують позичальників додатковими фінансовими ресурсами, необхідними для здійснення бізнес-операцій, інвестицій або споживчих витрат, що сприяє збільшенню економічної активності та стимулює розвиток підприємництва [14].
Рошило В.І.	Банківське кредитування — це механізм, при якому банківська установа надає фінансування під заставу або без неї, що дозволяє позичальнику отримувати грошові кошти для досягнення певних фінансових цілей [42, с. 221].
Терещенко І.В., Святенко Ю.О.	Банківське кредитування — це форма кредитування, за якої банки та фінансові установи надають позики фізичним та юридичним особам для задоволення фінансових потреб з обов'язковим поверненням отриманих коштів з виплатою відсотків у визначені терміни, цей процес включає оцінку кредитоспроможності позичальника та визначення умов кредитування [44, с. 347].

Джерело: складено на основі літератури (6, 11, 14, 42, 44).

Отже, проаналізувавши трактування науковців, вважаємо, що економічна сутність банківського кредитування полягає у фінансових відносинах, що формуються між банком та позичальником, де банк надає грошові кошти на умовах повернення з нарахуванням відсотків у встановлений термін.

Банківське кредитування можна визначити як фінансову послугу, що функціонує на ринку фінансових послуг через економічні відносини між різними учасниками. Банківського кредитування виконує кілька основних функцій поданих на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Функції банківського кредитування

Джерело: складено на основі літератури [1, с. 344].

Банківське кредитування виконує кілька основних функцій, які є ключовими для економічного розвитку та стабільності фінансової системи. Всі

перераховані функції разом сприяють економічному зростанню та забезпечують ефективність роботи фінансових ринків.

Об'єкти та суб'єкти банківського кредитування визначають структуру та функціонування кредитного процесу, забезпечуючи його ефективність та стабільність.

1) Об'єкти банківського кредитування поділяються:

– фінансові ресурси – тимчасово вільні грошові кошти, які банки можуть надати у вигляді кредитів;

– кредитні продукти – різні види кредитів, які пропонуються банками, такі як споживчі кредити, іпотечні кредити, автокредити, кредити на розвиток бізнесу тощо;

– забезпечення кредиту – активи або майно, яке надається позичальником як гарантія виконання кредитних зобов'язань (наприклад, нерухомість, автомобілі, цінні папери);

– кредитні умови – умови, на яких надається кредит, включаючи відсоткову ставку, строк кредитування, графік погашення тощо [7, с. 18].

2) Суб'єкти банківського кредитування є:

– банки (кредитори) – фінансові установи, які надають кредити та здійснюють контроль за їх погашенням, вони оцінюють кредитоспроможність позичальників та встановлюють умови кредитування;

– позичальники – фізичні або юридичні особи, які звертаються до банку за кредитом та зобов'язані виконувати умови кредитного договору, включаючи повернення основної суми боргу разом із відсотками;

– регулятори та контролюючі органи – державні органи або інститути, які здійснюють нагляд за діяльністю банківського сектора, встановлюють правила та .норми кредитування, контролюють дотримання законодавства та забезпечують стабільність фінансової системи;

– гаранти та поручителі – особи або організації, які надають додаткові гарантії або поручительства за кредитами, з метою зменшення ризику для кредитора у разі неплатоспроможності основного позичальника [10].

Банківське кредитування є одним з ключових інструментів фінансового ринку, який дозволяє суб'єктам господарювання та фізичним особам залучати додаткові кошти для реалізації своїх планів. В Україні банківська система пропонує широкий спектр кредитних продуктів, які різняться за своєю природою, умовами та призначенням (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Класифікація банківського кредитування

Вид кредиту	Опис	Характерні риси
За терміном повернення		
Короткостроковий	Надається на період до 1 року.	Невеликий розмір, швидке оформлення.
Середньостроковий	Від 1 до 5 років.	Більший розмір, вищі вимоги до позичальника.
Довгостроковий	Понад 5 років.	Найбільший розмір, строгі вимоги до забезпечення.
За призначенням		
Споживчий	Для фізичних осіб на придбання товарів та послуг.	Гнучкі умови, різноманітні програми лояльності.
Іпотечний	Для фізичних осіб на придбання житла.	Великий розмір, довгий термін повернення, забезпечується нерухомістю.
Автокредит	Спеціалізований вид споживчого кредиту на придбання авто.	Можливість придбати авто без першого внеску.
Бізнес-кредит	Для юридичних осіб на фінансування діяльності.	Різноманітні види: оборотний, інвестиційний, овердрафт.
Агрокредит	Для сільськогосподарських підприємств.	Сезонність, залежність від погодних умов.
За способом забезпечення		
Забезпечений	Під заставу майна (нерухомості, рухомого майна, цінних паперів).	Вимагає наявності застави.
Незабезпечений	На основі довіри до позичальника.	Вищі процентні ставки, менший розмір кредиту.
За іншими критеріями		
Цільовий	На фінансування конкретних проектів або цілей.	Вимагає детального обґрунтування необхідності кредиту.
Нецільовий	Може бути використаний на будь-які потреби позичальника.	Може мати вищі процентні ставки.

Джерело: складено на основі літератури [4, с. 561].

Таким чином, види кредитування можуть мати різні умови, відсоткові ставки, строки погашення та інші умови, що залежать від потреб клієнта та політики банку.

Принципи банківського кредитування є основоположними для забезпечення ефективного функціонування кредитної системи та зменшення ризиків як для кредитора, так і для позичальника, які подано на рис. 1.2.

Рис. 1.2. Принципи банківського кредитування

Джерело: складено на основі літератури [16, с. 289].

Принципи банківського кредитування є ключовими елементами, що забезпечують стабільність та ефективність кредитного процесу. Вони визначають рамки для прийняття рішень щодо надання кредитів, мінімізуючи ризики для банків та сприяючи цільовому й економічно доцільному використанню коштів позичальниками. Дотримання принципів платоспроможності, забезпечення, цільового використання, економічної доцільності, ринкових умов, довгострокової перспективи та інформаційної прозорості створює надійне підґрунтя для взаємовигідних відносин між банками та позичальниками, що, у свою чергу, сприяє загальному економічному зростанню.

Банківське кредитування відіграє важливу роль у забезпеченні економічного зростання, сприяючи розвитку різних секторів економіки через фінансування бізнесу, інвестицій та споживання. До основних аспектів банківського кредитування відносяться:

– кредити надають підприємствам - необхідні кошти для розширення виробництва, модернізації обладнання та впровадження нових технологій, що підвищує продуктивність праці, збільшує обсяги виробництва та сприяє створенню нових робочих місць. Завдяки банківському кредитуванню, підприємства можуть швидше реалізовувати інноваційні проекти, що в свою чергу стимулює економічне зростання [13];

– банківське кредитування є важливим джерелом фінансування для МСБ, які часто є основним драйвером економічного розвитку. Доступ до кредитів дозволяє цим підприємствам рости, збільшувати частку на ринку, залучати нових працівників та розвивати інфраструктуру;

– кредити на споживчі потреби, такі як іпотечні, автомобільні та інші споживчі кредити, дозволяють населенню робити великі покупки, що стимулює попит на товари та послуги. Зростання споживчого попиту, у свою чергу, сприяє збільшенню обсягів виробництва, що позитивно впливає на економіку;

– банківське кредитування сприяє розвитку фінансових ринків, підвищуючи доступність капіталу для різних секторів економіки, підтримує

фінансову стабільність та дозволяє економіці адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому середовищі [35];

– банківське кредитування відіграє ключову роль у фінансуванні великих інфраструктурних проектів, таких як дороги, мости, енергетичні об'єкти та комунальні послуги. Інвестиції в інфраструктуру створюють довгострокові економічні вигоди, підвищуючи продуктивність та залучаючи додаткові інвестиції;

– у періоди економічної нестабільності, банківське кредитування може відігравати роль стабілізатора, забезпечуючи необхідний фінансовий ресурс для підтримки економічної активності, що допомагає уникнути глибоких рецесії та сприяє швидшому відновленню економіки [9, с. 43].

Таким чином, банківське кредитування є важливим механізмом, що забезпечує приплив фінансових ресурсів до економіки, сприяє розвитку підприємництва, збільшенню споживчого попиту та розширенню інфраструктури, що в підсумку стимулює економічне зростання країни.

Отже, економічна сутність банківського кредитування полягає у наданні фінансових ресурсів позичальникам для задоволення їхніх потреб, що сприяє розвитку підприємництва, збільшенню споживчого попиту та інвестицій в економіку. Принципи банківського кредитування, такі як платоспроможність, забезпечення, цільове використання та економічна доцільність, забезпечують надійність та ефективність кредитного процесу. Водночас, роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання є фундаментальною, оскільки воно виступає двигуном фінансування бізнесу, підтримки споживчого попиту та реалізації інфраструктурних проектів, що в цілому стимулює економічний розвиток та підвищення добробуту суспільства.

1.2 Нормативно-правове регулювання банківського кредитування в Україні

Нормативно-правове регулювання банківського кредитування відіграє ключову роль у забезпеченні економічного зростання, оскільки воно встановлює правила та вимоги, що регламентують діяльність банківських установ та створюють умови для стабільного та ефективного функціонування фінансової системи. Законодавча база, що регулює кредитну діяльність, сприяє захисту прав позичальників та кредиторів, забезпечує прозорість фінансових операцій та сприяє мінімізації ризиків, пов’язаних з кредитуванням.

Регулювання банківського кредитування в Україні є складним процесом, який здійснюється кількома державними органами. Кожен з них має свої повноваження та відповідає за певний аспект банківської діяльності (рис. 1.3).

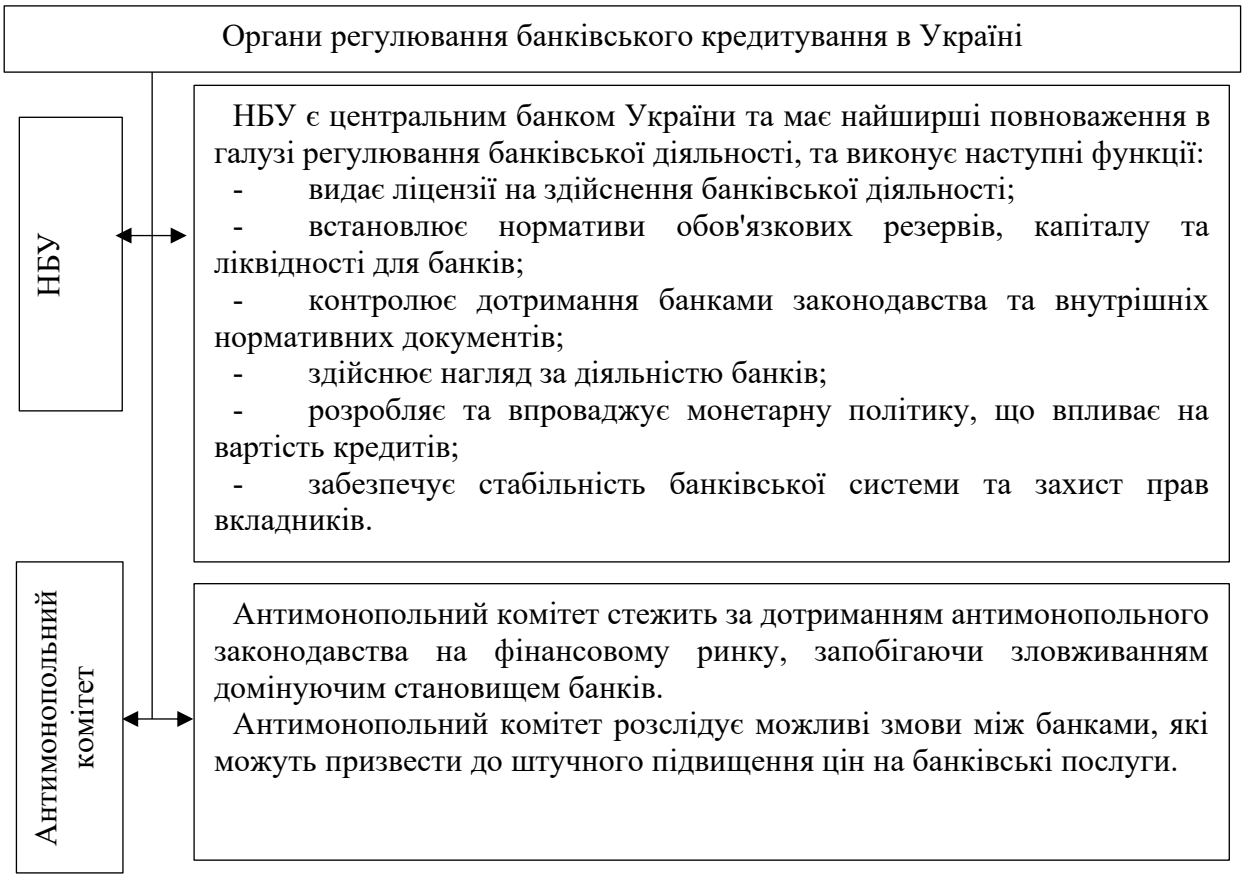

Рис. 1.3. Органи, що здійснюють регулювання банківського кредитування в Україні

Джерело: складено автором на основі [18, 25].

Банківське кредитування є одним з ключових інструментів економічного розвитку, який дозволяє бізнесу та населенню отримувати необхідні фінансові ресурси. В Україні регулювання банківського кредитування здійснюється з метою забезпечення стабільності фінансової системи, захисту прав споживачів фінансових послуг та стимулювання економічного зростання.

Окрім Національного банку України, на регулювання банківського кредитування опосередковано впливають також інші державні органи [25]. Верховна Рада України відіграє важливу роль у прийнятті законів, що регулюють банківську діяльність, забезпечуючи нормативно-правову базу для функціонування кредитного ринку [21]. Кабінет Міністрів України виконує функції загального управління економікою та розробляє державні програми, які можуть впливати на умови кредитування, зокрема через стимулювання певних секторів економіки [22]. Міністерство фінансів України, відповідальне за формування державного бюджету та управління державним боргом, також має вплив на кредитний ринок, оскільки від його діяльності залежать макроекономічні умови, включаючи рівень державних запозичень та загальну доступність кредитних ресурсів. Вказані органи разом формують комплексне середовище, що визначає правила гри на ринку банківського кредитування в Україні [24].

Основою регулювання банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання є закони України, які встановлюють правові рамки для функціонування банківської системи, а саме включають:

1) Закон України «Про банки і банківську діяльність» [37] визначає основи функціонування банків, їхні права та обов'язки, вимоги до ліцензування, контролю та нагляду за банками, а також регулює кредитні операції. Закон забезпечує стабільність та прозорість банківської системи, що є критично важливим для економічного зростання;

2) Закон України «Про споживче кредитування» [40] регулює умови кредитування фізичних осіб, забезпечує захист прав споживачів кредитних

послуг та визначає вимоги до інформації про умови кредитування, що сприяє більшій прозорості та захисту споживачів;

3) Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» [41] встановлює загальні принципи та правила для надання фінансових послуг, включаючи кредитування та визначає функції регуляторів у цій сфері;

4) Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів і реєстрацію обтяжень» [38] регулює права кредиторів, забезпечення зобов'язань та процес реєстрації обтяжень на майно, що є важливим для забезпечення кредитних ризиків;

5) Закон України «Про Національний банк України» [39] відіграє важливу роль у регулюванні банківського кредитування, що сприяє економічному зростанню, встановлюючи ключові механізми та повноваження для забезпечення стабільності фінансової системи та сприяння ефективному кредитуванню. Основні аспекти цього закону, що впливають на банківське кредитування та економічне зростання, включають:

– НБУ має повноваження з формування та реалізації монетарної політики, що включає регулювання облікової ставки та інших інструментів, які впливають на вартість кредитів та ліквідність банківської системи. Ефективна монетарна політика забезпечує стабільність цін та підтримує умови для економічного зростання;

– НБУ має право здійснювати нагляд за діяльністю банків, включаючи перевірку їхньої кредитної політики та управління ризиками, що сприяє запобіганню системним ризикам та забезпечує стабільність фінансової системи, що є основою для довгострокового економічного зростання [25];

– закон визначає повноваження НБУ у сфері ліцензування банків та фінансових установ, що є ключовим для забезпечення їхньої здатності до здійснення кредитних операцій, встановлюючи вимоги до капіталу, резервів та управління ризиками, що впливає на якість кредитування;

– НБУ має завдання забезпечувати стабільність банківської системи шляхом управління валютними резервами, контролю за ліквідністю та інших

заходів, що сприяють стабільному функціонуванню банків та доступності кредитів для підприємств та споживачів;

– здійснюючи регулювання та нагляд за банківською системою, НБУ забезпечує здорову конкуренцію та ефективне кредитування, що сприяє інвестиціям та розвитку бізнесу, що, в свою чергу, підтримує економічне зростання [25].

Таким чином, ЗУ «Про Національний банк України» [39] забезпечує необхідні інструменти та повноваження для ефективного регулювання банківського кредитування, що є критично важливим для забезпечення економічної стабільності та зростання. Зазначенні закони формують правову основу для кредитування, встановлюючи правила та механізми, які забезпечують ефективне функціонування банківського сектору, що є критично важливим для підтримки економічного зростання та розвитку.

Основні напрями регулювання банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання охоплюють ключові аспекти, які впливають на стабільність фінансової системи та сприяють її ефективному функціонуванню, а саме включають:

– ліцензування є основою регулювання, яке гарантує, що лише фінансові установи, що відповідають встановленим вимогам щодо капіталу, ліквідності та управління ризиками, які можуть здійснювати банківську діяльність, що запобігає діяльності ненадійних банків та забезпечує якість кредитних послуг;

– регулятори вимагають від банків підтримувати певний рівень капіталу, що слугує буфером проти можливих фінансових втрат, що забезпечує фінансову стабільність банків та зменшує ризики неплатоспроможності, що, в свою чергу, підтримує довіру до банківської системи та забезпечує стійке кредитування [3, с. 153];

– встановлення обмежень на розмір кредитів, що можуть бути надані одному позичальнику або групі пов'язаних позичальників, що сприяє запобіганню концентрації ризиків та забезпечує диверсифікацію кредитного

портфеля банків, а також знижує ризики для банків та покращує їх здатність забезпечувати стабільне кредитування;

– банки зобов'язані формувати резерви під сумнівні активи, що дозволяє оцінювати їхню реальну фінансову стійкість, що допомагає банкам управляти кредитними ризиками та підтримувати достатній рівень резервів для покриття можливих втрат, що є важливим для забезпечення стабільності кредитного ринку [15, с. 169];

– регулятори вимагають від банків надання повної та достовірної інформації про свою діяльність, а саме допомагає забезпечити довіру між банками, їхніми клієнтами та регуляторами, а також сприяє ефективному моніторингу та оцінці фінансових ризиків;

– встановлення правил щодо укладення кредитних договорів, розкриття інформації про вартість кредиту та процедури розгляду скарг забезпечує чесність у відносинах між банками та позичальниками, що допомагає підвищити довіру споживачів до банківських послуг та сприяє розвитку здорового кредитного середовища [45, с. 10].

Таким чином, ефективне регулювання дозволяє банкам впевнено надавати кредити, підтримувати економічну активність та сприяти розвитку бізнесу, що позитивно впливає на загальний економічний розвиток країни.

Отже, нормативно-правове регулювання банківського кредитування в Україні є ключовим фактором, що впливає на забезпечення економічного зростання. Систематичне впровадження законодавчих та регуляторних норм, таких як ліцензування банківської діяльності, вимоги до капіталу, обмеження надання кредитів, вимоги до якості активів, прозорість інформації та захист прав споживачів, створює стабільне та прозоре середовище для функціонування банків, що не лише сприяє підвищенню надійності та довіри до банківської системи, але стимулює ефективне кредитування, що є критично важливим для інвестицій, розвитку бізнесу та загального економічного зростання в Україні.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РОЛІ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ

2.1. Аналіз сучасного розвитку банківського кредитування та його впливу на економічне зростання України

Аналіз банківського кредитування в Україні є важливим аспектом оцінки фінансової стабільності та економічного розвитку країни. В умовах сучасної економіки, де банківська система грає ключову роль у забезпеченні доступу до фінансових ресурсів для бізнесу та населення, детальний аналіз кредитних процесів, політики та практик є необхідним для розуміння їхнього впливу на економічне зростання та фінансову стабільність [5].

Для оцінки стану банківського кредитування в Україні протягом останніх років важливо розглянути основні тренди функціонування банківського сектора. Аналіз цих трендів дозволяє виявити ключові зміни у кредитній діяльності, які впливають на доступність та умови кредитування, а також на загальну економічну ситуацію в країні (рис. 2.1).

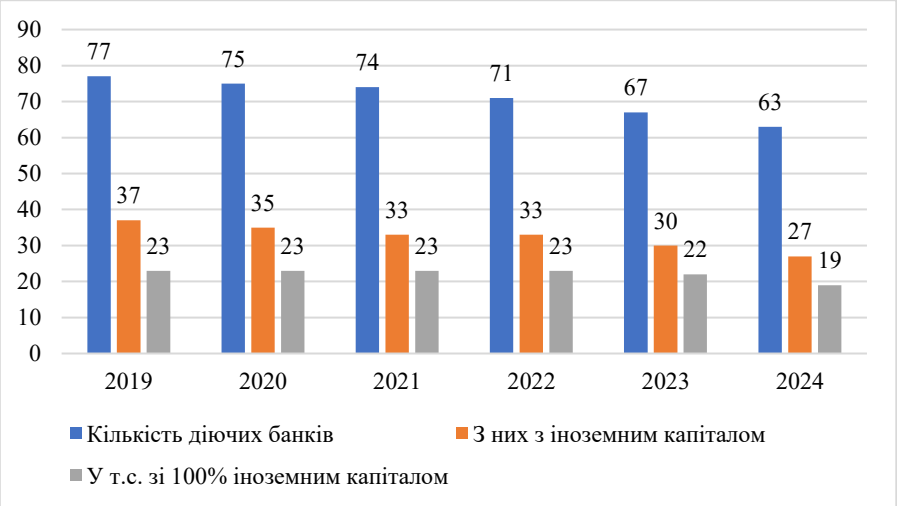

Рис. 2.1. Динаміка кількості банків на початок року з 2019 по 2024 рік, од.

Джерело: складено на основі Мінфін [36].

Відповідно до рис. 2.1 аналіз стану банківського сектору в Україні за останні роки показує тенденцію до зменшення кількості діючих банків, що може

свідчити про консолідацію ринку та підвищення вимог до фінансової стабільності. У 2019 році в Україні функціонувало 77 банків, з яких 37 мали іноземний капітал, а 23 з них були з 100% іноземним капіталом. Протягом наступних років кількість банків зменшувалася, досягнувши 63 у 2024 році, з 27 з них мали іноземний капітал, 19 з цих банків були з 100% іноземним капіталом. Незважаючи на зменшення загальної кількості банків, частка іноземного капіталу в банківському секторі зберігається на відносно стабільному рівні, що свідчить про продовження інтересу іноземних інвесторів до українського ринку. Тенденція до скорочення кількості банків може бути результатом як економічних викликів, так і зусиль щодо підвищення ефективності та стабільності банківської системи.

Аналіз банківського кредитування в Україні через призму кредитів, наданих клієнтам, дозволяє оцінити стан фінансового сектору та його вплив на економічний розвиток України (рис. 2.2). Вивчення обсягів та структури кредитів, які банки надають своїм клієнтам, відображає не лише динаміку кредитування, але та рівень довіри до банківської системи, попит на фінансові ресурси та ефективність регуляторних політик, що дозволяє виявити основні тренди, ризики та можливості в банківському секторі, що є важливим для розробки стратегій для стимулювання економічного зростання в Україні.

Рис. 2.2. Динаміка кількості наданих кредитів з 2019 по 2024 р.р., млн. грн.

Джерело: складено на основі статистичних даних НБУ (додатки А, Б, В, Г, Д, Е) [25].

Відповідно до рис. 2.2 аналіз банківського кредитування в Україні через обсяги кредитів, наданих клієнтам, показує важливі тенденції у динаміці фінансового сектору. У 2019 році обсяг наданих кредитів склав 1118860 млн грн, після чого спостерігалося зниження до 1033430 млн грн у 2020 році та 960597 млн грн у 2021 році, зменшення можна частково пояснити економічними викликами та впливом глобальних подій. У 2022 році обсяги кредитування знову зросли до 1065347 млн грн, що свідчить про відновлення активності на кредитному ринку, проте у 2023 році спостерігається незначне зниження до 1036213 млн грн, прогноз на 2024 рік вказує на подальше зменшення до 1024678 млн грн, дана тенденція може вказувати на потребу в додаткових стимулах для підтримки активного кредитування та на загальні економічні умови, що впливають на банківську діяльність.

Аналіз банківського кредитування в Україні через призму процентних ставок за кредитами резидентам демонструє важливі тенденції, що впливають на фінансову активність в Україні. Процентні ставки залишаються ключовим чинником, який визначає доступність кредитних ресурсів для підприємств та домогосподарств (рис. 2.3). В умовах економічної нестабільності та інфляційного тиску, процентна політика банків коливається, що відображає адаптацію до макроекономічних викликів.

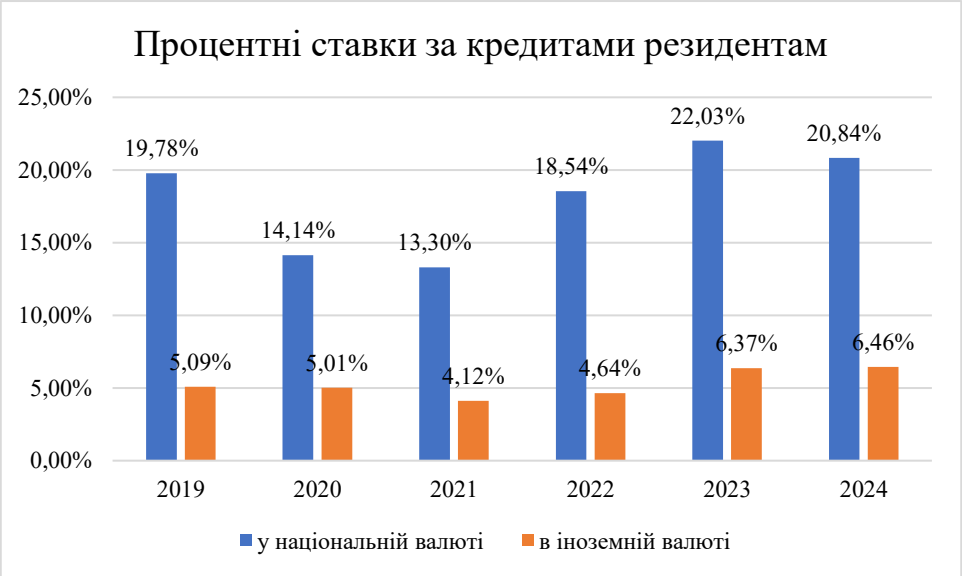

Рис. 2.3. Процентні ставки за кредитами резидентам за 2019-2024 р.р.

Джерело: складено на основі даних НБУ (додаток Ж) [25].

Відповідно до рис. 2.3 аналіз процентних ставок за кредитами резидентам в Україні за період 2019-2024 років демонструє динамічні зміни, обумовлені як внутрішніми, так і зовнішніми економічними чинниками. Процентні ставки за кредитами в національній валюті показали значні коливання: після суттєвого зниження з 19,78% у 2019 році до 13,30% у 2021 році, у 2022-2023 роках спостерігалося різке зростання до 22,03%, що було викликано макроекономічними викликами, зокрема війною в Україні та інфляційним тиском. У 2024 році ставка знизилася до 20,84%, що свідчить про поступову стабілізацію економічної ситуації, проте у той же час ставки за кредитами в іноземній валюті залишалися відносно стабільними, варіюючись у межах 4-6%, що свідчить про меншу залежність від внутрішніх економічних ризиків. Зростання ставок у 2023-2024 роках відображає підвищені ризики для фінансової системи, водночас зниження ставки в національній валюті у 2024 році може вказувати на поступове відновлення довіри до банківської системи та економіки загалом.

Аналіз банківського кредитування в Україні через призму процентних ставок за секторами економіки дозволяє виявити особливості доступу до фінансових ресурсів для різних галузей (рис. 2.4).

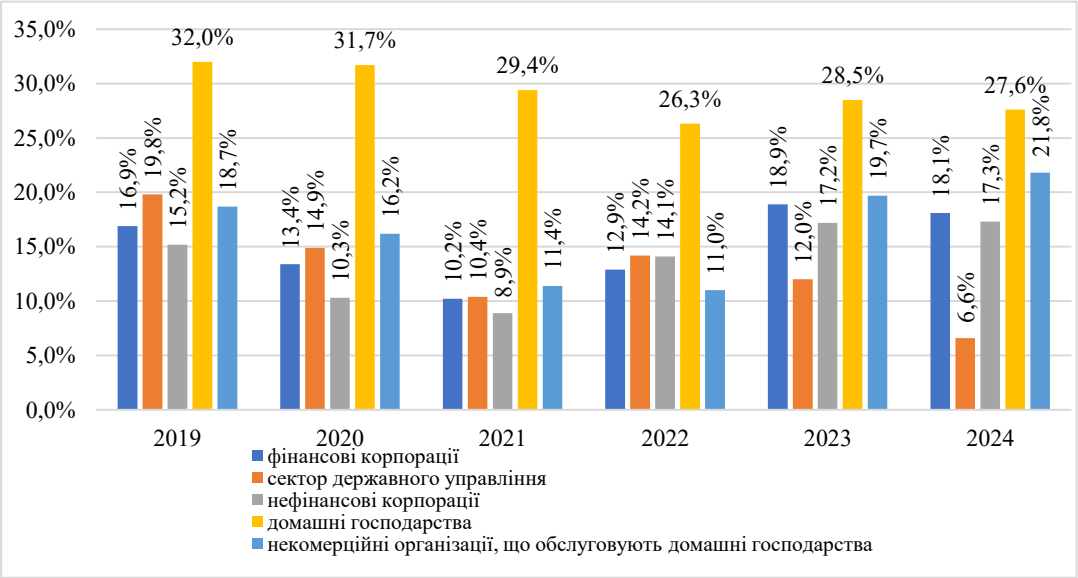

Рис. 2.4. Аналіз банківського кредитування в Україні через призму процентних ставок за секторами економіки

Джерело: складено на основі даних НБУ (додаток Ж) [25].

Відповідно до рис. 2.4 аналіз процентних ставок за кредитами у різних секторах економіки України за період 2019-2024 років виявляє важливі тенденції, що впливають на розвиток економіки. Ставки для фінансових корпорацій коливалися, значно знизившись у 2021 році (до 10,2%), але зросли у 2023-2024 роках до понад 18%, що вказує на зростання ризиків у фінансовому секторі. Сектор державного управління, навпаки, демонстрував стабільне зниження ставок, досягнувши найнижчого рівня у 2024 році — 6,6%, що свідчить про поліпшення умов для фінансування державних потреб. Нефінансові корпорації відчули зростання ставок з 2022 року, що могло бути наслідком підвищених економічних ризиків та інфляційного тиску, досягнувши 17,3% у 2024 році. Домашні господарства традиційно мають високі процентні ставки, що залишаються стабільно високими протягом усього періоду від 26,3% у 2022 році до 27,6% у 2024 році, що відображає їхню вразливість до економічних коливань. Некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства, також відчули зростання ставок до 21,8% у 2024 році, що вказує на збільшення вартості фінансових ресурсів для цього сектора. Така диференціація кредитної політики банків значною мірою впливає на розвиток окремих секторів економіки та сприяє оптимізації ресурсного розподілу в умовах економічної невизначеності.

Останніми роками кредитна діяльність українських банків демонструє позитивні тенденції, що суттєво впливають на економічний розвиток країни. Попри виклики, пов'язані з війною та нестабільністю, банківський сектор поступово відновлює обсяги кредитування, спрямовуючи ресурси на підтримку бізнесу та інвестицій. Важливу роль відіграють як державні, так і приватні банки, які розширюють доступ до фінансових ресурсів для різних секторів економіки, що посилює вплив банківського кредитування на економічний розвиток, стимулюючи створення нових робочих місць, підтримку малого та середнього бізнесу, а також інноваційний розвиток України (табл. 2.1).

Таблиця 2.1

Аналіз банківського кредитування за секторами економіки

Показники	Роки					Зміни в абсолютних величинах 2023р. до (тис.грн)	
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2022
Кредити, що надані ОДВ, млн. грн	2865	4724	11641	26973	24809	21944	-2164
Кредити, що надані СГ, млн. грн	919071	821936	749335	795513	801413	-117658	5900
Кредити, що надані ФО, млн. грн	196859	206737	199561	242633	209943	13084	-32690
Кредити, надані НФУ, млн. грн	66	33	60	228	48	-18	-180
ВВП, млн. грн	3974564	4194102	5459574	5191028	6537825	2563261	1346797
Питома вага банківських кредитів ОДВ у ВВП,%	0,07%	0,11%	0,21%	0,52%	0,38%	0,003	-0,001
Питома вага банківських кредитів СГ у ВВП,%	23%	20%	14%	15%	12%	-0,109	-0,031
Питома вага банківських кредитів ФО у ВВП,%	5%	5%	4%	5%	3%	-0,017	-0,015
Питома вага банківських кредитів НФУ у ВВП,%	0,002%	0,001%	0,001%	0,004%	0,001%	0,000	0,000

Джерело: складено на основі статистичних даних НБУ (додатки А, Б, В, Г, Д, Е) [25].

Відповідно до табл. 2.1 аналіз БК за секторами економіки України в розрізі економічного зростання показує суттєві зміни в структурі кредитування протягом 2019-2023 років. Кредити, надані органам державної влади, зростали швидкими темпами, збільшившись майже в десять разів з 2865 млн грн у 2019 році до 24809 млн грн у 2023 році, що відображає збільшену потребу у фінансуванні державного сектору для підтримки макроекономічної стабільності.

Питома вага цих кредитів у ВВП зросла до 0,52% у 2022 році, але знизилася до 0,38% у 2023 році, що свідчить про певну стабілізацію державних фінансів.

Кредити, надані суб'єктам господарювання, показали зниження з 919071 млн грн у 2019 році до 749335 млн грн у 2021 році, з подальшим поступовим відновленням у 2022-2023 роках. Однак їхня питома вага у ВВП суттєво зменшилася з 23% у 2019 році до 12% у 2023 році, що вказує на зниження фінансової підтримки бізнесу порівняно з темпами економічного зростання.

Кредитування фізичних осіб залишалося стабільним до 2021 року, проте у 2022 році було зафіксоване значне зростання до 242633 млн грн, ймовірно, через збільшений попит на споживчі та іпотечні кредити. Однак у 2023 році обсяги кредитування фізичних осіб зменшилися, а їхня питома вага у ВВП впала з 5% до 3%, що може свідчити про погіршення фінансового становища фізичних осіб або посилення умов кредитування.

Кредити, надані небанківським фінансовим установам, залишаються незначними у загальній структурі кредитування, їхня питома вага у ВВП коливається на рівні 0,001%-0,004%, що вказує на обмежений вплив цього сектору на економічне зростання.

Аналіз БК за секторами економіки в національній валюті дає змогу оцінити вплив банківського сектору на розвиток різних галузей економіки України. Кредитування у гривні є ключовим джерелом фінансування для суб'єктів господарювання, державних установ, а також фізичних осіб, оскільки воно забезпечує доступ до національних фінансових ресурсів та сприяє зменшенню валютних ризиків. Сектори економіки відчувають різні умови доступу до кредитів у національній валюті залежно від ризиків, попиту та макроекономічних умов (рис.2.5).

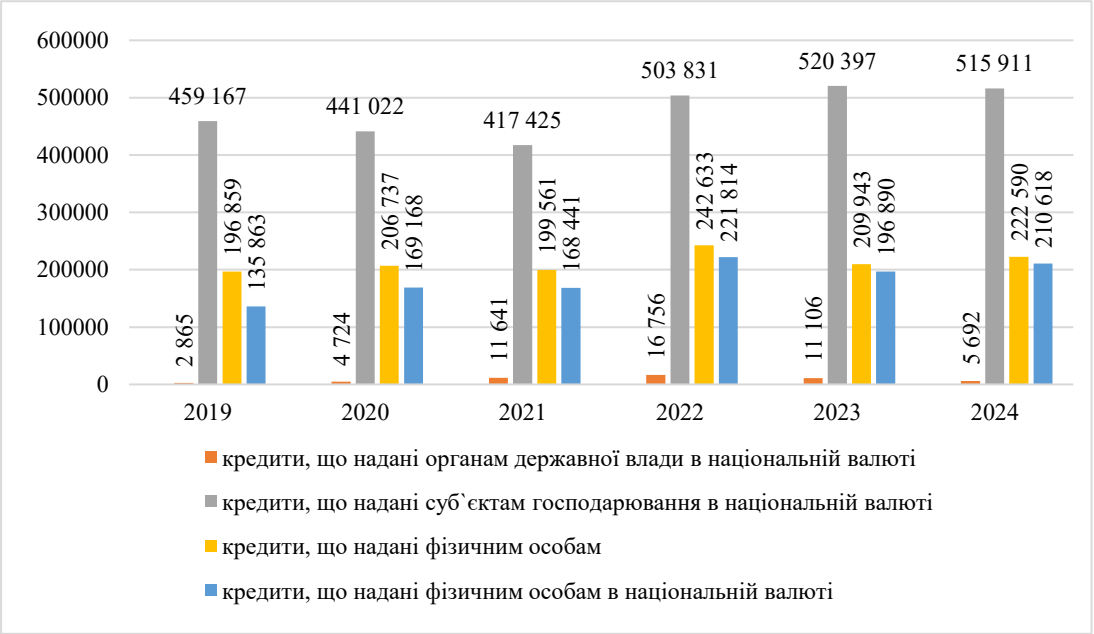

Рис. 2.5. Аналіз банківського кредитування за секторами економіки в національній валюті, млн грн.

Джерело: складено на основі статистичних даних НБУ (додатки А, Б, В, Г, Д, Е) [25].

Відповідно до рис. 2.5 БК за секторами економіки в національній валюті за 2019-2024 роки свідчить про значні зміни в структурі кредитування різних категорій позичальників. Кредити, надані органам державної влади, зростали до піку в 2021 році (11641 млн грн), але з 2022 року почали поступово знижуватися, досягнувши 5 692 млн грн у 2024 році, що може вказувати на зменшення потреби держави в національних позиках або на зростання альтернативних джерел фінансування.

Суб'єкти господарювання залишаються найбільшими отримувачами кредитів у національній валюті, з певним зниженням обсягів кредитування в 2020-2021 роках, але після цього спостерігається зростання, яке триває до 2024 року (515911 млн грн), що свідчить про відновлення економічної активності та підвищену потребу бізнесу в національних фінансових ресурсах.

Кредитування фізичних осіб стабільно зростає, особливо у 2022 році, коли обсяг кредитів досяг 242633 млн грн, що можна пояснити зростанням попиту на споживчі та іпотечні кредити. Кредити у національній валюті також зростають, збільшившись з 135863 млн грн у 2019 році до 210618 млн грн у 2024 році, що

свідчить про поступове збільшення довіри до національної валюти та зменшення валютних ризиків для населення.

Аналіз БК за секторами економіки в іноземній валюті дає змогу оцінити роль валютних позик у фінансуванні різних галузей економіки України. Кредити в іноземній валюті залишаються важливим джерелом фінансування, особливо для підприємств, що займаються експортом та імпортом, оскільки вони дозволяють знижувати валютні ризики та забезпечувати стабільність розрахунків на міжнародних ринках. Водночас, валютне кредитування супроводжується додатковими ризиками, зокрема через коливання валютних курсів, що може негативно впливати на боргові зобов'язання підприємств та домогосподарств. Тенденції кредитування в іноземній валюті відображають загальний економічний стан, а також стійкість банківського сектору до зовнішніх умов (рис. 2.6).

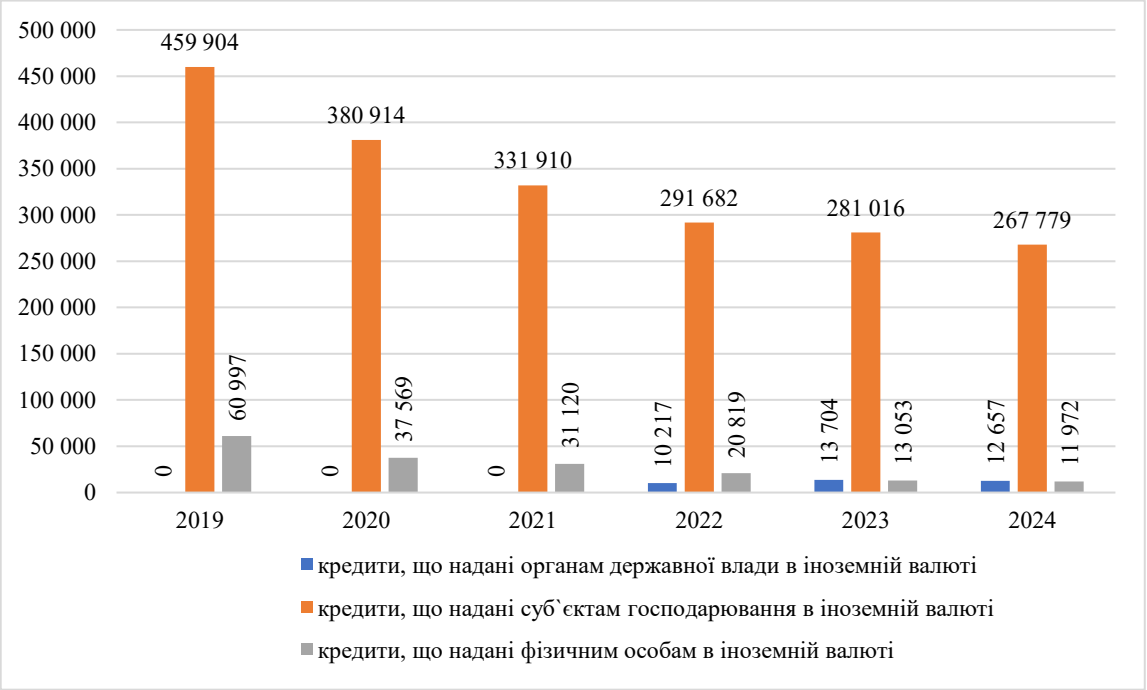

Рис. 2.6. Аналіз банківського кредитування за секторами економіки в іноземній валюті, млн грн.

Джерело: складено на основі статистичних даних НБУ (додатки А, Б, В, Г, Д, Е) [25].

Відповідно до рис. 2.6 БК за секторами економіки в іноземній валюті за період 2019-2024 років демонструє тенденцію до зниження обсягів валютного кредитування в більшості секторів. Кредити, надані суб'єктам господарювання,

зменшилися з 459904 млн грн у 2019 році до 267779 млн грн у 2024 році, що свідчить про поступове скорочення валютних зобов’язань бізнесу та, можливо, перехід до кредитування в національній валюті для зниження валютних ризиків. Кредити фізичним особам також суттєво зменшились з 60997 млн грн у 2019 році до 11972 млн грн у 2024 році, що вказує на зниження попиту на валютні позики серед населення, викликане, ймовірно, валютними коливаннями та нестабільністю доходів.

Натомість, починаючи з 2022 року, з’явилися кредити в іноземній валюті для органів державної влади, які сягнули 12657 млн грн у 2024 році, що свідчить про зростання потреби у валютних ресурсах для фінансування державних зобов’язань через залучення міжнародної фінансової допомоги для зменшення впливу війни в Україні або міжнародних проєктів. Небанківські фінансові установи, однак, не залучали кредитів в іноземній валюті протягом усього аналізованого періоду, що підкреслює їхню орієнтацію на національні фінансові ресурси.

Отже, аналіз БК для забезпечення економічного зростання в Україні виявляє важливі тенденції та виклики. Кредитування органів державної влади зросло в умовах потреби у фінансуванні державних програм, хоча й зазнало коливань у обсягах. Кредити суб'єктам господарювання показують зниження питома вага у ВВП, що може вказувати на обмежену підтримку бізнесу, проте відновлення обсягів кредитування в останні роки свідчить про поступове відновлення економічної активності. Кредитування фізичних осіб стабільно зростає, що підкреслює зростання попиту на споживчі кредити, хоча питома вага залишалася відносно стабільною. Водночас, кредитування в іноземній валюті зменшилось, що відображає зниження валютних ризиків та перехід до більш стабільних національних фінансових ресурсів. Загалом, банківське кредитування відіграє ключову роль у підтримці економічного зростання, проте його ефективність залежить від макроекономічних умов та валютної стабільності.

2.2 Оцінка впливу цифрових технологій на банківське кредитування в Україні

Оцінка впливу цифрових технологій на банківське кредитування в Україні відкриває нові перспективи для розуміння трансформації фінансового сектору. Інтеграція цифрових технологій, таких як онлайн-банкінг, автоматизовані кредитні системи та штучний інтелект, суттєво змінює процеси кредитування, підвищуючи їхню ефективність та доступність. Цифровізація дозволяє зменшити витрати на обробку заявок, знижує час на прийняття рішень, а також розширює доступ до кредитних ресурсів для різних категорій позичальників. Сучасна система банківського кредитування зазнає істотного впливу цифрових технологій як на рівні окремих банківських процесів, так і на загальному рівні кредитного ринку. На рисунку 2.7 показано, як технології трансформують банківське кредитування.

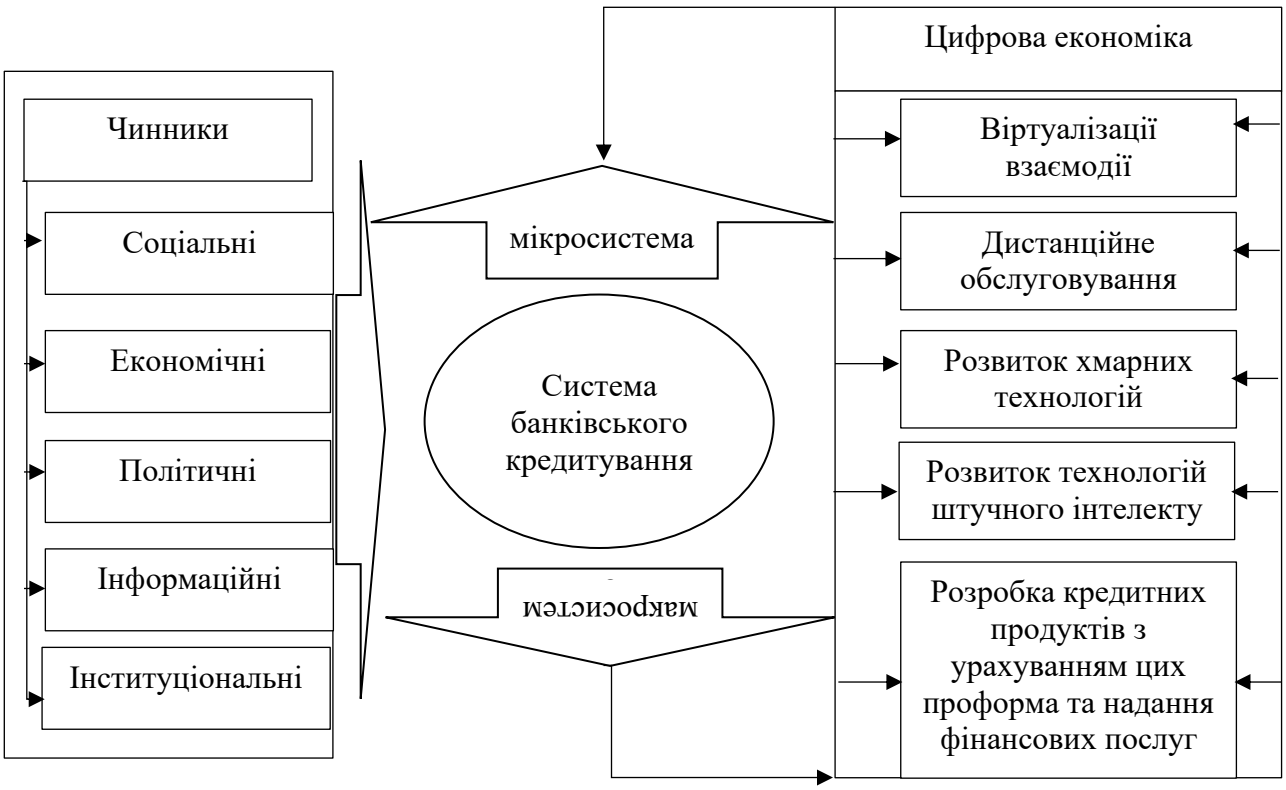

Рис. 2.7. Схема впливу цифрових технологій на банківське кредитування в Україні

Джерело: складено автором [43, с. 94].

Аналізуючи дані, представлені на рис. 2.7 слід особливо відзначити кілька ключових змін у функціонуванні системи банківського кредитування, які сталися або впроваджуються завдяки впливу цифрових технологій на діяльність комерційних банків. Значно зросло використання дистанційних форм надання кредитних послуг. Деякі банки пропонують можливість замовлення кредитних послуг та перевірки їх доступності онлайн, при цьому документи необхідно підписати безпосередньо в офісі банку. Інші банки, в свою чергу, забезпечують повний цикл кредитування через інтернет, включаючи оформлення кредитних карток та видачу готівкових кредитів без необхідності особистої присутності клієнта.

Зменшення необхідності особистої взаємодії клієнтів з працівниками банківських установ під час погашення позик та отримання інформаційної підтримки. Дистанційне погашення кредитів зменшує потребу у відвідуванні банківських відділень. Сучасні інформаційні системи, що надають консультації онлайн, сприяють подальшій цифровізації взаємодії між банком та клієнтами.

Персоналізація фінансових послуг та кастомізація банківських продуктів стають все більш поширеними завдяки індивідуальному підходу банків до обслуговування клієнтів. Наявність особистих кабінетів, доступних цілодобово, розширює можливості клієнтів у постійному доступі до кредитних ресурсів, здійсненні внесків у будь-який зручний час, перевірці стану рахунків, руху коштів, залишків за позиками та нарахованих відсотків.

Наявність різноманітних фінансових послуг, доступних через особисті кабінети, створює можливості для користування кредитними послугами в різних країнах. Клієнти можуть здійснювати онлайн-розрахунки кредитними картками, переказувати кошти, обслуговувати існуючі позики, що допомагає вчасно виконувати фінансові зобов’язання.

Впровадження цифрових технологій дозволяє швидше обробляти інформацію про клієнтів та приймати рішення щодо кредитування. Онлайн-доступ до кредитної історії клієнтів та їх взаємодії з іншими банками підвищує якість управління кредитним портфелем банків, особливо для ФО, які є однією з

найбільших категорій позичальників, що прискорює бізнес-процеси банків, зокрема ухвалення рішень, перерахунок коштів на рахунки клієнтів та формування документів для підпису, що в свою чергу покращує продуктивність роботи банківських працівників та якість кредитних послуг.

Впровадження цифрових технологій у банках стикається з певними викликами, такими як недостатня кількість персоналу, питання інформаційної безпеки, потреба в гармонізації нормативно-правової бази для регулювання фінансових технологій та прав інтелектуальної власності, застарілі інформаційні системи та проблеми інтеграції різних систем [8].

Протягом останніх десяти років банки активно застосовували різноманітні інструменти для просування своїх продуктів та послуг. Однак пандемія COVID-19 та війна РФ значно прискорили впровадження цифрових технологій у діяльність банків, що призвело до вдосконалення процесу надання кредитних послуг та його трансформації. У цей період digital-маркетинг став важливим управлінським інструментом, який дозволяє швидко досягати конкурентних переваг на фінансовому ринку та закріплювати стійкі позиції. Концепція цифрових технологій базується на використанні інформаційних технологій для просування банківських продуктів, розширення ринкових можливостей та збільшення кількості клієнтів, що підвищує загальну ефективність функціонування фінансових установ.

У структурі витрат банків значну частину займають витрати на мобільну рекламу, яка спрямована на стимулювання кредитної діяльності та популяризацію мобільних додатків, що покращують обслуговування клієнтів. Окрім цього, реклама охоплює також банківські послуги, страхові та інвестиційні продукти. Важливу роль у просуванні банківських продуктів грають веб-сайти, які надають детальну інформацію про фінансові послуги та можливість виконання операцій онлайн, що сприяє збільшенню числа клієнтів. Так, на початку 2023 року сайт АТ КБ «ПриватБанку» [19] був найпопулярнішим серед українських банків та увійшов до десятки найбільш відвідуваних банківських сайтів в Європі.

Банківське кредитування зазнало суттєвих змін з акцентом на інтернет-банкінг, який надає можливість виконувати більшість операцій через мобільні додатки. Аналіз історії розвитку інтернет-банкінгу дозволив виділити кілька ключових етапів його становлення (табл. 2.2), етапи демонструють поступову інтеграцію цифрових технологій у банківський сектор, що значно полегшило доступ до фінансових послуг для клієнтів та підвищило ефективність роботи банківських установ.

Таблиця 2.2

Етапи розвитку цифрових технологій у банківському кредитуванні в Україні

Етап	Роки	Характеристика
I	2009-2010	Активізація розвитку інтернет-банкінгу, коли великі банки почали масово впроваджувати системи дистанційного обслуговування клієнтів. Кредитні продукти почали пропонуватися через онлайн-платформи, що значно спростило процес подачі заявок на кредити.
II	2010-2015	Поява мобільних додатків, що зробило інтернет-банкінг більш доступним. Банки активно впроваджували кредитування через мобільні додатки, що дозволяло клієнтам не лише подавати заявки на кредити, але й погашати їх дистанційно.
III	2015-2018	Цифрова трансформація банківського сектора набирає обертів. Банки починають впроваджувати більш складні кредитні продукти онлайн, включаючи автоматичну перевірку кредитної історії та ухвалення рішень щодо видачі кредитів у реальному часі.
IV	2018-2024	Пандемія COVID-19 та воєнна агресія РФ прискорили процес цифровізації банківського сектору. Інтернет-банкінг стає основним способом взаємодії з клієнтами, більшість кредитних продуктів доступні онлайн, а мобільні додатки дозволяють керувати кредитами без фізичної присутності в банку.

Джерело: складено автором [8].

Досвід банківського кредитування підтверджує високу ефективність інтернет-банкінгу в реалізації кредитних операцій, що значно спрощує обробку великих обсягів даних та покращує зручність обслуговування клієнтів (табл. 2.3). Цифрові технології забезпечують очевидні переваги, про що свідчать позитивні відгуки користувачів та збільшення кількості наданих кредитів. Однак, для широкого використання цифрових рішень необхідно, щоб керівництво банків постійно відстежувало ринок інноваційних технологій, проявляло креативність в

управлінні та підсилювало заходи з кібербезпеки, що є надзвичайно важливим в сучасних умовах.

Таблиця 2.3

Топ цифрових функцій мобільних додатків банків для обслуговування кредитних операцій в Україні

Банк	Підтвердження документів при оформленні кредитної операції без візиту до банку	Відкриття кредитної лінії в додатку	Підв'язка карток інших банків	Можливість оскарження клієнтом операції
Monobank	+	+	+	+
Ощадбанк	-	-	-	-
ПриватБанк	+	+	+	+
ПУМБ	-	+	+	+
А-БАНК	+	+	+	+
Sense bank	+	+	+	+
Укргазбанк	-	-	+	-
УкрСиббанк	-	+	+	-
Raiffaisen	-	-	-	+
Otpbank	-	-	+	+

Джерело: складено автором [17, 19, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34].

Відповідно до табл. 2.3 аналіз функцій мобільних додатків банків для обслуговування кредитних операцій в Україні показав, що найпопулярнішим у сфері цифрових послуг є Monobank, ПриватБанк, Sense Bank та А-Банк. Вони надають можливість відкривати кредитні лінії, підв'язувати картки інших банків, оскаржувати операції та підтверджувати документи без візиту до банку. Інші банки, такі як ПУМБ та Укргазбанк, значно відстають у наданні таких послуг, пропонуючи обмежену кількість функцій. Загалом, мобільні додатки покращують доступність та зручність кредитних послуг, сприяючи їх цифровій трансформації.

Цифрові технології значно змінили процес оцінки кредитоспроможності клієнтів та надання кредитів у банківському секторі України, ключові інструменти, які використовуються для оцінки кредитоспроможності подано на рис. 2.8.

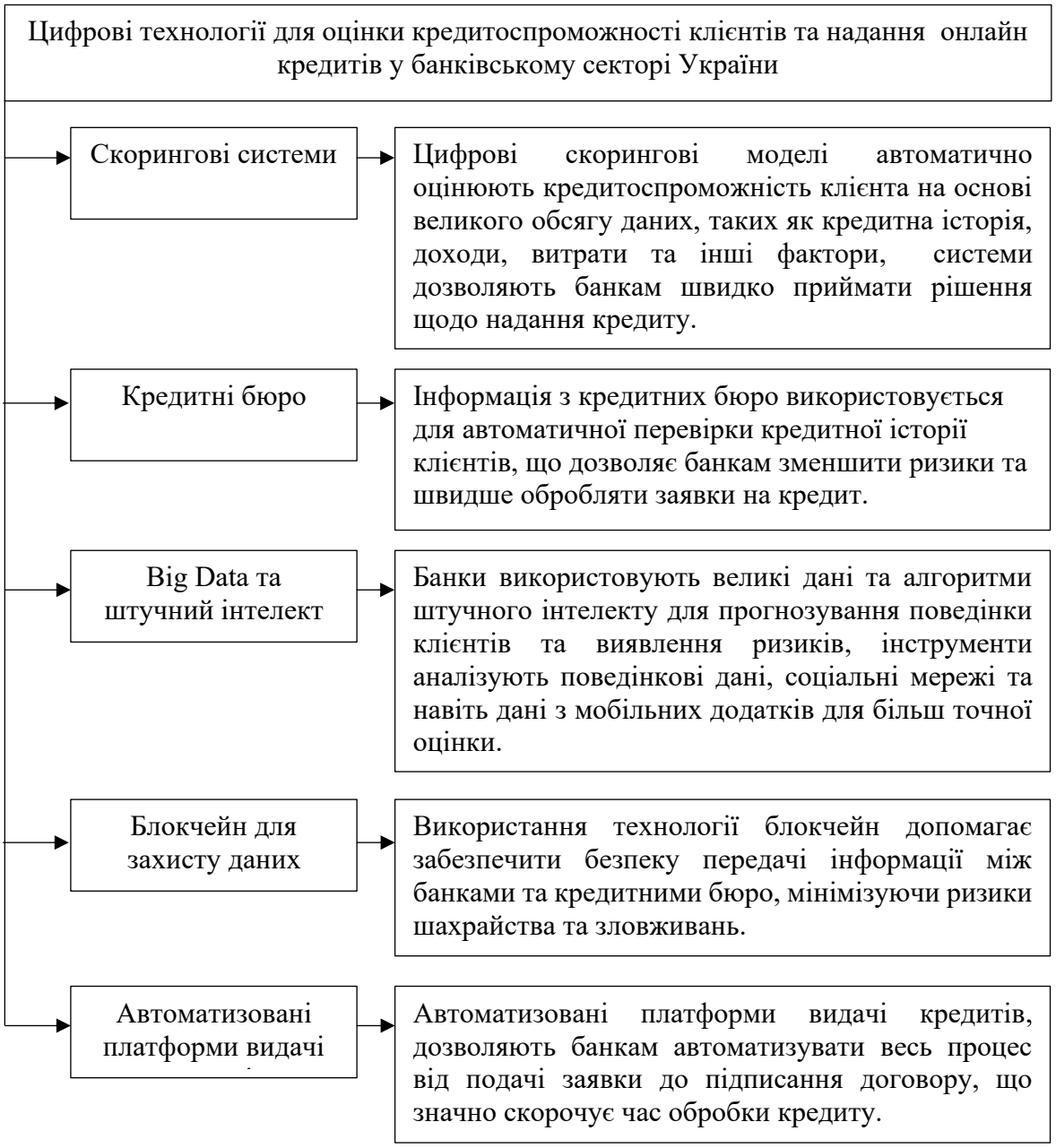

Рис. 2.8. Цифрові технології для оцінки кредитоспроможності клієнтів та надання онлайн кредитів у банківському секторі України

Джерело: складено автором на основі [8].

Цифрові технології значно трансформували процес оцінки кредитоспроможності та надання онлайн кредитів у банківському секторі України. Завдяки використанню скорингових систем, штучного інтелекту та великих баз даних, банки змогли автоматизувати більшість етапів кредитування, що призвело до скорочення часу прийняття рішень, підвищення точності оцінки ризиків та зменшення операційних витрат. Інтеграція кредитних бюро та

блокчейн технологій сприяє безпечній та швидкій передачі інформації, забезпечуючи ефективний контроль за кредитною історією, що дозволяє банкам пропонувати клієнтам більш зручні та доступні фінансові послуги, підвищуючи їхню конкурентоспроможність на ринку.

Цифрові технології докорінно змінили процес надання онлайн кредитів у банківському секторі України, спрощуючи доступ до фінансових послуг для фізичних осіб. Сучасні банківські платформи дозволяють клієнтам оформляти кредити дистанційно, без необхідності відвідувати відділення, завдяки автоматизованим системам перевірки кредитоспроможності та швидкому розгляду заявок. Основними умовами для отримання онлайн кредиту для фізичних осіб є наявність електронної ідентифікації, позитивна кредитна історія та мінімальні вимоги щодо надання документів (табл. 2.4). Цифрові сервіси підвищують зручність користування кредитними продуктами, роблячи їх доступними 24/7.

Таблиця 2.4

Онлайн умови банків для отримання кредитів онлайн для фізичних осіб в Україні у 2024 р.

Банк	Максимальна сума, грн	Річна ставка	Реальна річна процентна ставка	Термін, місяців
ПриватБанк	300000	31%	36,50%	36
ПУМБ	200000	0,01%	52,69 - 58,23%	36
А-БАНК	500000	55%	72,47 - 162,18%	60
Sense bank	300000	19%	60,09-94,51%	60
ТАС	500000	0,01%	42,48 - 267,28%	60
Raiffaisen	500000	36%	34,97 - 72,37%	72

Джерело: складено автором на основі [8].

У 2024 році цифрові технології значно вплинули на умови отримання онлайн кредитів для фізичних осіб в Україні. Аналіз показує, що банки пропонують різноманітні умови кредитування, зокрема, відмінності в максимальних сумах, річних ставках та реальних річних процентних ставках (РРПС). ПриватБанк та ПУМБ пропонують конкурентоспроможні ставки, але відрізняються значеннями РРПС, що впливає на загальну вартість кредиту. А-БАНК та Sense bank демонструють високі РРПС, що може знижувати привабливість їхніх продуктів для споживачів, незважаючи на можливість отримання значних сум кредитів. ТАС та Raiffaisen пропонують великий максимальний розмір кредиту, але їхні реальні річні процентні ставки коливаються в широких межах, що свідчить про різний ступінь прозорості та умов кредитування. Загалом, впровадження цифрових технологій дозволило банкам забезпечити зручний доступ до кредитних послуг, але клієнти повинні ретельно аналізувати умови, щоб уникнути непередбачених витрат.

В Україні онлайн кредитування для юридичних осіб стало важливою частиною фінансових послуг завдяки розвитку цифрових технологій. Сучасні банки надають бізнесам можливість швидко та зручно оформлювати кредити через інтернет, що знижує потребу в особистому відвідуванні відділень та спрощує процес подачі заявок. Основні умови для юридичних осіб включають варіанти кредитних сум, річні процентні ставки, а також гнучкість у виборі термінів погашення. Завдяки автоматизованим системам оцінки кредитоспроможності та швидкому розгляду заявок, банки забезпечують ефективний доступ до фінансування, що критично важливо для підтримки та розвитку бізнесу в умовах сучасного економічного середовища.

Таблиця 2.5

Онлайн умови банків для отримання кредитів онлайн для юридичних осіб в Україні у 2024 р.

Банк	Вид фінансування	Категорія	Максимальна сума, грн	Річна ставка	Комісія	Термін, місяців
ПриватБанк	Кредитна лінія «Агросезон» - кредити на поповнення облікових коштів	Юридичні особи	До 7000000	13% річних за, для клієнтів з зони високого воєнного ризику - 3%	1,5% від суми кредиту — по кредитах без застави	36
ПУМБ	Онлайн-кредит «всеБІЗНЕС» - кредити на поповнення обігових коштів	ФОП	750 000	0,00001%	Одноразова комісія — 1% від суми кредиту. Щомісячна комісія — 1,6-2%	36
Ощадбанк	Невідновлювальна кредитна лінія, кредити на поповнення обігових коштів	МСП та ФОП	1 000 000	0%	Від 1%	12
УкрСиббанк	Кредит на придбання обладнання - інвестиційні Кредити	МСП	від 1	17%	1% — комісія за видачу від суми кредиту мінімально 2 000 UAH	36
Банк інвестицій та заощаджень	Відновлювальна кредитна лінія - на будь-які цілі бізнесу	МСП та ФОП	50000	30,00%	2% -, разово 0,15 - 0,2% - щомісяця	36
ОТР	Інвестиційний кредит «Миттєвий» - інвестиційні кредити	МСП	15 000 000	Визначається індивідуально	Початковий власний внесок: від 30%	60

Джерело: складено автором [19, 20, 26, 27, 30, 32].

У 2024 році умови онлайн кредитування для юридичних осіб в Україні демонструють значні варіації в залежності від банківських установ. ПриватБанк пропонує кредитну лінію з максимальною сумою до 7 мільйонів гривень та річною ставкою 13% для клієнтів з високим воєнним ризиком, з комісією 1,5% від суми кредиту. ПУМБ має онлайн-кредит з практично нульовою річною

ставкою, але стягує значні комісії, які можуть досягати 2% щомісяця. Ощадбанк пропонує невідновлювальну кредитну лінію з 0% річних, але з комісією від 1% та коротшим терміном погашення – 12 місяців. УкрСиббанк надає інвестиційний кредит з річною ставкою 17% та комісією від 1%, що є типовим для ринку МСП. Банк інвестицій та заощаджень пропонує відновлювальну кредитну лінію з високою річною ставкою 30% та комісіями, що можуть досягати 2% одноразово. ОТР банк надає інвестиційний кредит з максимальною сумою до 15 мільйонів гривень з індивідуально визначеною річною ставкою та початковим внеском від 30%.

Умови банків свідчать про різноманітність підходів до онлайн кредитування юридичних осіб, що дозволяє бізнесам обирати продукти, які найбільше відповідають їх потребам та можливостям.

Вплив цифрових технологій на БК в Україні значний та всебічний, охоплюючи кілька ключових аспектів, які трансформують традиційні процеси та впливають на ефективність фінансових послуг, а саме:

1) Автоматизація процесів кредитування - цифрові технології значно спростили та автоматизували процеси кредитування. Завдяки використанню алгоритмів та штучного інтелекту, банки можуть автоматично оцінювати кредитоспроможність клієнтів, обробляти заявки та приймати рішення про надання кредитів, що скорочує час, необхідний для обробки заявки, зменшує людський фактор та підвищує точність оцінки ризиків. Впровадження автоматизованих систем для перевірки кредитної історії та оцінки ризиків, таких як кредитні скоринг-системи, дозволяє зменшити час обробки заявок з кількох днів до кількох хвилин.

2) Зростання доступності онлайн-кредитування - цифрові технології сприяли розвитку онлайн-кредитування, що дозволяє клієнтам отримувати кредити без фізичного відвідування банківського відділення, що зменшує бюрократичні перешкоди та робить кредитні послуги більш доступними для широкого кола споживачів. Онлайн-платформи та мобільні додатки, такі як ті, що пропонуються ПриватБанком або Monobank, дозволяють користувачам

оформлювати кредити, перевіряти статус заявок та здійснювати платежі з будь-якого місця, використовуючи лише смартфон або комп'ютер.

3) Персоналізація кредитних продуктів - цифрові технології дозволяють банкам краще розуміти потреби та поведінку клієнтів, що веде до більшої персоналізації кредитних продуктів. Використання великих даних (big data) та аналітики дозволяє банкам розробляти продукти, які відповідають конкретним вимогам та уподобанням клієнтів. Банки можуть використовувати дані про фінансову історію та транзакції клієнтів для створення індивідуальних пропозицій з кредитування, що зменшує ризики неповернення кредитів та підвищує лояльність клієнтів [35].

4) Покращення управління ризиками - цифрові технології сприяють покращенню управління кредитними ризиками завдяки більш точній та швидкій оцінці ризиків, що дозволяє банкам ефективніше управляти своїми кредитними портфелями та зменшувати фінансові втрати. Застосування технологій машинного навчання для прогнозування ймовірності неплатежів та визначення високих ризиків дозволяє банкам швидше реагувати на потенційні проблеми.

5) Цифрові технології також мають значний вплив на безпеку кредитних операцій, а саме через впровадження передових систем кібербезпеки та технологій шифрування даних допомагає захищати конфіденційність інформації клієнтів та забезпечувати безпечне проведення фінансових транзакцій. Використання двофакторної аутентифікації та біометричних методів для доступу до кредитних рахунків зменшує ризик шахрайства та несанкціонованого доступу [35].

6) Цифрові технології також сприяють розширенню фінансової присутності, особливо в регіонах, де традиційні банківські послуги є обмеженими. Мобільні фінансові рішення дозволяють людям в віддалених або сільських районах отримувати кредитні послуги, що раніше було б неможливо. Мобільні платформи, такі як ті, що використовуються в Україні, дозволяють людям без доступу до фізичних банківських відділень отримувати кредити та здійснювати фінансові операції онлайн.

Цифрові технології радикально змінюють ландшафт БК в Україні, роблячи процеси швидшими, доступнішими та персоналізованими. Впровадження новітніх технологій не тільки підвищує ефективність роботи банків, але й відкриває нові можливості для споживачів та бізнесу, що в кінцевому підсумку сприяє розвитку фінансового сектора в країні.

Отже, вплив цифрових технологій на банківське кредитування в Україні є кардинальним та трансформаційним, суттєво підвищуючи ефективність, доступність та безпеку кредитних послуг. Завдяки автоматизації процесів, впровадженню онлайн-платформ та сучасних аналітичних інструментів, банки змогли зменшити час обробки кредитних заявок, підвищити точність оцінки кредитоспроможності та забезпечити персоналізовані рішення для клієнтів, зміни не тільки спрощують доступ до фінансових ресурсів, але й сприяють розширенню банківської присутності та підвищенню загальної стабільності банківського сектору.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ТА ПОСИЛЕННЯ ЙОГО ВПЛИВУ НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ

Перспективи розвитку банківського кредитування в Україні є критично важливими для забезпечення економічного зростання країни. В умовах глобальних та локальних економічних викликів, таких як війна, пандемії та нестабільність фінансових ринків, банківський сектор має відігравати ключову роль у стимулюванні інвестицій, підтримці підприємництва та забезпеченні фінансових ресурсів для розвитку інфраструктури. Оцінка сучасних трендів, таких як впровадження цифрових технологій, новітніх фінансових інструментів та політичних ініціатив, що впливають на кредитування, дозволяє зрозуміти потенційні можливості та виклики, з якими стикається банківська система.

Світовий досвід банківського кредитування в забезпеченні економічного зростання надає важливий досвід та стратегії для країн, що прагнуть покращити свою фінансову стабільність та розвиватися. Різноманітні моделі кредитування, що застосовуються в розвинутих країнах, демонструють, як ефективне управління кредитними ресурсами може стимулювати інвестиції, підтримувати підприємницьку діяльність та розвивати інфраструктуру. Вивчення міжнародних практик дозволяє зрозуміти, які підходи до банківського кредитування сприяють стабільному економічному зростанню, а також як адаптувати методи до специфічних умов національних економік [12, с. 184].

У рамках Програми співробітництва України з Міжнародним валютним фондом [23], передбачаються помірковані темпи економічного зростання в післявоєнний період. За базовим сценарієм макроекономічного прогнозу МВФ, очікується щорічний приріст реального ВВП на рівні 6,5%, 5%, 4%, 4% та 4% в період з 2025 по 2029 рік (рис .3.1), що означає, що середньорічний приріст економіки України в перші п’ять років після відновлення складе приблизно 4,7%. В Україні було зафіксовано 30% скорочення ВВП у 2022 році, що сталося

наслідком війни, досягнення довоєнного рівня економічного зростання прогнозується лише на 2032 рік. Для визначення адекватності середньорічних темпів зростання в Україні ВВП у розмірі 4,7%, проведено порівняльний аналіз динаміки ВВП країн, що пережили збройні конфлікти [23].

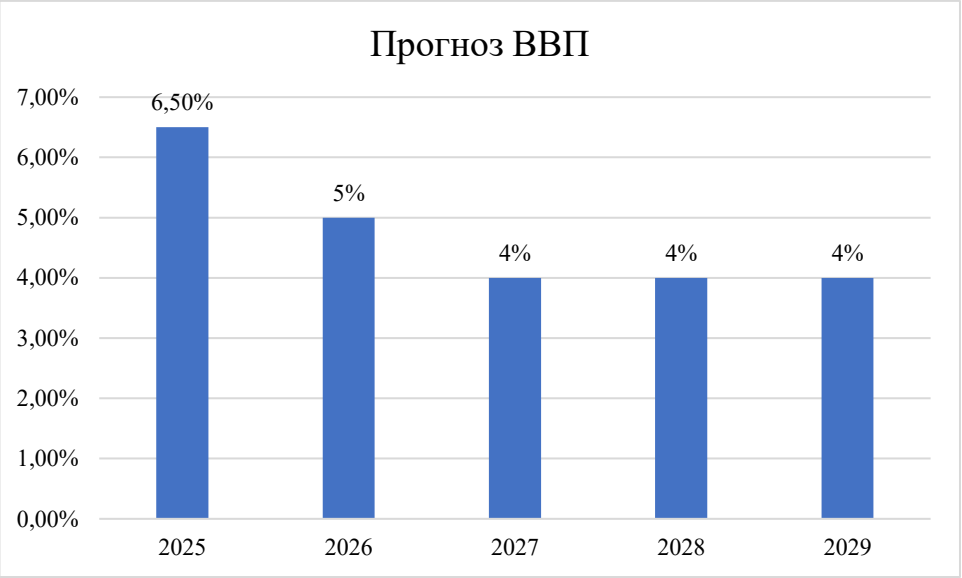

Рис. 3.1. Прогноз ВВП України у рамках Програми співробітництва з МВФ

Джерело: складено автором на основі даних МВФ [23].

На рис. 3.2 видно, що темпи економічного зростання в Україні після війни, складатимуть 4,7% на рік, що є одними з найнижчих у порівнянні з іншими країнами.

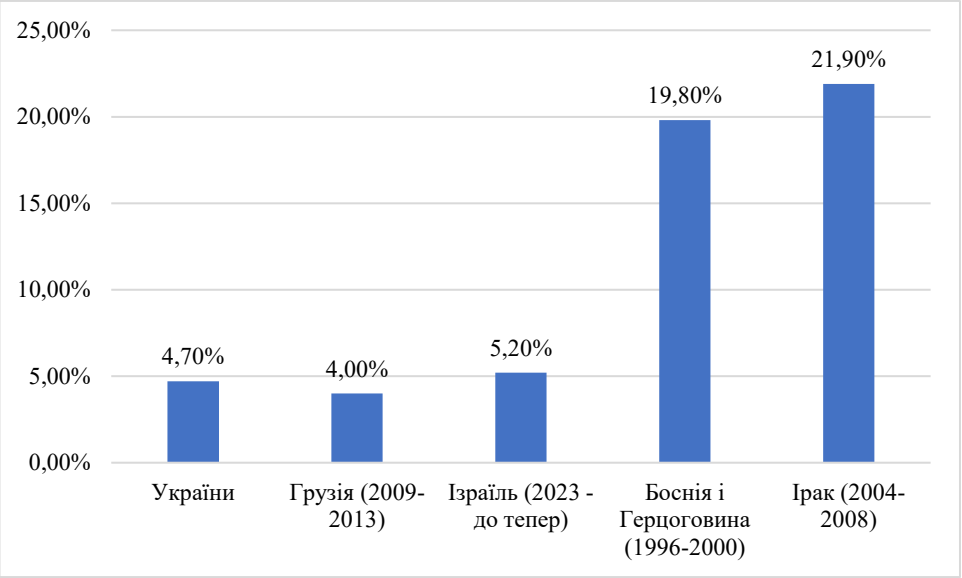

Рис. 3.2. Середньорічні темпи зростання ВВП у перші 5 років повоєнного відновлення у %

Джерело: складено автором [2].

Аналіз середньорічних темпів зростання ВВП у перші п’ять років після закінчення війни показує, що Україна, з темпами 4,7%, знаходиться на нижчому рівні порівняно з іншими країнами, що пережили подібні конфлікти. Наприклад, Грузія демонструє дещо нижчий показник у 4,0%, тоді як Ізраїль має вищий темп зростання — 5,2%. Проте значно вищими є темпи зростання в Боснії і Герцеговині та Іраку, які досягають 19,8% та 21,9% відповідно, що свідчить про те, що, незважаючи на певний поступовий економічний ріст, Україні ще необхідно досягти значних зрушень для наближення до рівня відновлення, характерного для країн, що зазнали серйозних збройних конфліктів [2].

Світовий досвід банківського кредитування в Боснії і Герцеговині та Іраку демонструє значний вплив фінансових інститутів на економічне відновлення після збройних конфліктів.

Після закінчення Боснійської війни, країна відзначилася вражаючими темпами економічного зростання, що перевищували 19% щорічно в перші п’ять років відновлення. Банківська система відіграла ключову роль у цьому процесі завдяки впровадженню кредитних програм, які стимулювали інвестиції та сприяли розвитку підприємництва. Основні зусилля були спрямовані на реструктуризацію банківського сектору, покращення доступу до кредитів для малих та середніх підприємств та залучення міжнародних інвестицій. Банки також забезпечували фінансування інфраструктурних проектів, що стало важливим фактором у відновленні економічної стабільності [2].

Після війни в Іраку в 2003 році, країна також пережила значний економічний ріст, з середньорічними темпами зростання понад 21% протягом перших п’яти років. Іракський банківський сектор зробив акцент на швидкому відновленні фінансової системи та поліпшенні умов для кредитування бізнесу. Були запроваджені спеціалізовані програми кредитування для підтримки підприємств, що постраждали від конфлікту, та стимулювання інвестицій у важливі галузі, такі як енергетика та будівництво. Реформи в банківському секторі включали модернізацію банківських технологій, спрощення процесів

кредитування та впровадження нових інструментів для оцінки кредитоспроможності [2].

Таким чином, досвід Боснії і Герцеговини та Іраку свідчить про важливість банківського кредитування як механізму для економічного відновлення в умовах післявоєнного середовища. Обидві країни демонструють, як ефективне управління кредитними ресурсами та інвестиційними програмами може значно прискорити процес відновлення та забезпечити стійкий економічний ріст.

Умови війни в Україні значно вплинули на банківське кредитування, що створює ряд проблем для забезпечення економічного зростання, а саме:

– нестабільність макроекономічного середовища, війна викликає високий рівень невизначеності, що ускладнює прогнозування економічних умов, що впливає на готовність банків надавати кредити та на здатність позичальників погашати свої зобов'язання;

– внаслідок економічної рецесії та загального зниження доходів, багато підприємств та фізичних осіб мають знижену кредитоспроможність, що зменшує кількість потенційних позичальників та збільшує ризики для банків;

– війна призводити до проблем з ліквідністю у банків, оскільки економічна невизначеність та ризики, впливають на вклади населення та підприємств, що обмежує можливості банків надавати нові кредити;

– нестабільність та небезпека пов’язана з війно в Україні знижують інвестиційну привабливість України, що зменшує попит на кредити для розвитку бізнесу та нових інвестиційних проектів;

– через високі ризики зростає вартість кредитування, банки підвищують процентні ставки в умовах війни, що робить кредитування менш доступним для підприємств та фізичних осіб;

– обмеження доступу до міжнародних фінансових ресурсів, що ускладнює доступ до міжнародних кредитних ліній та фінансових ресурсів, впливає на можливості банків для рефінансування та кредитування;

– в умовах війни традиційні кредитні продукти можуть бути неефективними, тому банкам потрібно розробляти нові фінансові інструменти, адаптовані до поточних умов, що може бути складним процесом;

– в умовах війни банки зменшують обсяги кредитування через зростання ризиків та можливі проблеми з погашенням кредитів, що обмежує економічне зростання.

Зазначені проблеми вимагають комплексного підходу для забезпечення стабільності банківської системи та підтримки економічного зростання в умовах кризових ситуацій.

Перспективи розвитку банківського кредитування в забезпеченні економічного зростання України, особливо в умовах війни, повинні включати кілька ключових аспектів:

1) впровадження та розвиток цифрових фінансових технологій, таких як онлайн-кредитування, мобільні банки та блокчейн, можуть підвищити доступність кредитів та зменшити витрати на обробку кредитних заявок, що може також підвищити фінансову інклюзію та зменшити ризики;

2) реформа регуляторної системи для покращення прозорості та зниження кредитних ризиків може допомогти банкам більш ефективно управляти своїм кредитним портфелем. Важливою є підтримка регуляторних ініціатив, що забезпечують гнучкість та адаптацію до нових економічних реалій;

3) державні програми підтримки малого та середнього бізнесу, зокрема через гарантії по кредитах та субсидії на відсоткові ставки, можуть полегшити доступ до кредитів та сприяти економічному зростанню;

4) розробка нових фінансових продуктів та інструментів, таких як зелений кредит або кредитування на основі віртуальної валюти, може забезпечити нові можливості для бізнесу та стимулювати економічний розвиток;

5) впровадження нових методів оцінки кредитних ризиків, таких як аналіз великих даних (big data) та штучний інтелект, може допомогти банкам краще оцінювати кредитоспроможність позичальників та знижувати рівень дефолтів;

6) підвищення фінансової грамотності населення та підприємців може допомогти краще розуміти умови кредитування та управляти фінансовими ресурсами, що сприятиме більш ефективному використанню кредитів;

7) залучення інвестицій через міжнародні фінансові платформи та співпраця з іноземними інвесторами можуть допомогти покращити кредитний ринок та забезпечити необхідний капітал для економічного зростання;

8) фінансування проектів відновлення та розвитку інфраструктури може створити нові можливості для кредитування та стимулювати економічний розвиток через збільшення робочих місць та підвищення ефективності економічних процесів;

9) вдосконалення механізмів забезпечення кредитів, таких як лізинг або страхування кредитних ризиків, може зменшити ризики для банків та зробити кредитування більш доступним;

10) співпраця з фінансовими технологічними компаніями (fintech) може допомогти банкам впроваджувати нові рішення для покращення процесів кредитування та забезпечення більшої гнучкості у наданні кредитів.

Запропоновані напрями можуть допомогти українським банкам адаптуватися до сучасних умов та підтримати економічне зростання навіть в умовах нестабільності та кризових ситуацій.

Отже, перспективи розвитку банківського кредитування в Україні в умовах війни полягають у впровадженні інноваційних фінансових технологій, зміцненні регуляторного середовища та підтримці державними програмами, що забезпечить більшу доступність кредитів та зменшення ризиків. Розвиток нових фінансових інструментів, удосконалення методів оцінки кредитних ризиків та стимулювання інвестиційної активності можуть суттєво підвищити ефективність кредитного ринку, сприяючи економічному зростанню та відновленню України навіть у складних умовах.

ВИСНОВКИ

Дослідивши роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання, дійшли наступних висновків:

Економічна сутність банківського кредитування полягає у наданні фінансових ресурсів позичальникам для задоволення їхніх потреб, що сприяє розвитку підприємництва, збільшенню споживчого попиту та інвестицій в економіку. Принципи банківського кредитування, такі як платоспроможність, забезпечення, цільове використання та економічна доцільність, забезпечують надійність та ефективність кредитного процесу. Водночас, роль банківського кредитування у забезпеченні економічного зростання є фундаментальною, оскільки воно виступає двигуном фінансування бізнесу, підтримки споживчого попиту та реалізації інфраструктурних проектів, що в цілому стимулює економічний розвиток та підвищення добробуту суспільства.

Нормативно-правове регулювання банківського кредитування в Україні є ключовим фактором, що впливає на забезпечення економічного зростання. Систематичне впровадження законодавчих та регуляторних норм, таких як ліцензування банківської діяльності, вимоги до капіталу, обмеження надання кредитів, вимоги до якості активів, прозорість інформації та захист прав споживачів, створює стабільне та прозоре середовище для функціонування фінансових установ, що не лише сприяє підвищенню надійності та довіри до банківської системи, але стимулює ефективне кредитування, що є критично важливим для інвестицій, розвитку бізнесу та загального економічного зростання в Україні.

Аналіз БК для забезпечення економічного зростання в Україні виявляє важливі тенденції та виклики. Кредитування органів державної влади зросло в умовах потреби у фінансуванні державних програм, хоча й зазнало коливань у обсягах. Кредити суб'єктам господарювання показують зниження питома вага у ВВП, що може вказувати на обмежену підтримку бізнесу, проте відновлення обсягів кредитування в останні роки свідчить про поступове відновлення

економічної активності. Кредитування фізичних осіб стабільно зростає, що підкреслює зростання попиту на споживчі кредити, хоча питома вага залишалася відносно стабільною. Водночас, кредитування в іноземній валюті зменшилось, що відображає зниження валютних ризиків та перехід до більш стабільних національних фінансових ресурсів. Загалом, банківське кредитування відіграє ключову роль у підтримці економічного зростання, проте його ефективність залежить від макроекономічних умов та валютної стабільності.

Вплив цифрових технологій на банківське кредитування в Україні є кардинальним та трансформаційним, суттєво підвищуючи ефективність, доступність та безпеку кредитних послуг. Завдяки автоматизації процесів, впровадженню онлайн-платформ та сучасних аналітичних інструментів, банки змогли зменшити час обробки кредитних заявок, підвищити точність оцінки кредитоспроможності та забезпечити персоналізовані рішення для клієнтів, зміни не тільки спрощують доступ до фінансових ресурсів, але й сприяють розширенню фінансової присутності та підвищенню загальної стабільності банківського сектору.

Перспективи розвитку банківського кредитування в Україні в умовах війни полягають у впровадженні інноваційних фінансових технологій, зміцненні регуляторного середовища та підтримці державними програмами, що забезпечить більшу доступність кредитів та зменшення ризиків. Розвиток нових фінансових інструментів, удосконалення методів оцінки кредитних ризиків та стимулювання інвестиційної активності можуть суттєво підвищити ефективність кредитного ринку, сприяючи економічному зростанню та відновленню країни навіть у складних умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Акименко Н. В., Мамонтенко Н. С. Банківська система в умовах цифрової економіки. *Бізнес Інформ*. 2021. №5. С. 333–338.

2. Богдан Т. Як доступ до кредитів визначає рівень економічного зростання. *Економічна правда*. 2023. URL. https://www.epravda.com.ua/columns/2023/04/27/699542/ (дата звернення: 11.09.2024).

3. Волощук В. Р., Кацан А. М. Сучасний стан та напрями активізації банківського кредитування в Україні. *Інноваційна економіка*. 2018. № 3-4. С.152-158.

4. Гаркуша Ю.О., Руснак О.О. Банківський кредит у забезпеченні розвитку малого та середнього бізнесу в Україні. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 39. С. 560–564.

5. Гасій О. В., Клименко В. І. Стан та перспективні вектори розвитку банківської кредитної діяльності в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL. http://www.economy.nayka.com. ua/?op=1&z=7617 (дата звернення: 11.09.2024).

6. Дубина М. В. Роль кредитної системи у забезпеченні фінансової безпеки держави. Стратегія та механізми забезпечення фінансово-економічної безпеки: колективна монографія. Чернігів: ЧНТУ, 2017. С. 39–59

7. Думанська І.Ю. Банківське кредитування в системі фінансового забезпечення інноваційного процесу АПК. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики.* 2018. № 2. С. 17-26.

8. Єсіна О. Г Розвиток цифрових фінансових технологій у банківській сфері. *Проблеми сучасних трансформацій.* Серія: економіка та управління. №7.2023. URL. https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-7-08-01(дата звернення: 11.09.2024).

9. Жежерун Ю. В. Банківське кредитування фізичних осіб в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Фінансовий простір*. 2019. № 2(34). С. 41-50.

10. Коваленко В., Радова Н. Банківський кредит у формуванні фінансово- інвестиційного механізму розвитку малого та середнього підприємництва в Україні. *Економіка та суспільство*, №22. 2020. URL. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-3 (дата звернення: 11.09.2024).

11. Кремень В. М., Кремень О. І., Гуляєва Л. П. Роль банківського кредитування у розвитку економіки України. *Проблеми економіки*. 2020. №3(45). С. 176-183.

12. Кретов Д. Удосконалення банківського обслуговування корпоративних клієнтів на основі цифрової трансформації фінансових технологій. *Сталий розвиток економіки*, 2024. №1(48), С.183-188.

13. Ларіонова К. І. Аналіз сучасного стану кредитного ринку України в умовах невизначеності. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. No4. URL. http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/10802/1/39%5B1%5D.pdf(дата звернення: 11.09.2024).

14. Людковська Ю., Абдуллаєва, А. Оцінка сучасних тенденцій банківського кредитування в Україні протягом 2018-2023 років. *Економіка та суспільство*, 2023, №56.URL. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-109 (дата звернення: 11.09.2024).

15. Мульська О., Рущишин Н. Удосконалення механізму банківського кредитування у контексті регулювання фінансовоекономічний дисбалансів в Україні. *Світ фінансів*. 2020. № 4(65). С. 168-182.

16. Мурашковська І.,Лобко О. Система банківського кредитування домогосподарств: сутність та особливості функціонування в умовах цифрової економіки. *Науковий вісник Полісся*, 2023. №2(27), С. 289–305.

17. Офіційний сайт А-БАНК. URL. https://a-bank.com.ua/ (дата звернення: 11.09.2024).

18. Офіційний сайт Антимонопольного комітету України. URL. https://amcu.gov.ua/ (дата звернення: 11.09.2024).

19. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанку». URL. https://privatbank.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

20. Офіційний сайт Банк інвестицій та заощаджень. URL. https://www.bisbank.com.ua/ (дата звернення: 11.09.2024).

21. Офіційний сайт Верховної ради України. URL. https://www.rada.gov.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

22. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL. https://www.kmu.gov.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

23. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL. https://www.imf.org/en/Home (дата звернення: 11.09.2024).

24. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL. https://www.mof.gov.ua/uk/(дата звернення: 11.09.2024).

25. Офіційний сайт Національного банку України. URL. https://bank.gov.ua/ (дата звернення: 11.09.2024).

26. Офіційний сайт Ощадбанк .URL. https://www.oschadbank.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

27. Офіційний сайт ПУМБ. URL. https://www.pumb.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

28. Офіційний сайт ТАСКОМБАНК. URL. https://tascombank.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

29. Офіційний сайт Укргазбанк. URL. https://www.ukrgasbank.com/(дата звернення: 11.09.2024).

30. Офіційний сайт УкрСиббанк. URL. https://ukrsibbank.com/(дата звернення: 11.09.2024).

31. Офіційний сайт Monobank. URL. https://monobank.ua/ (дата звернення: 11.09.2024).

32. Офіційний сайт Otpbank. URL. https://www.otpbank.com.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

33. Офіційний сайт Raiffaisen. URL. https://raiffeisen.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

34. Офіційний сайт Sense bank. URL. https://sensebank.ua/(дата звернення: 11.09.2024).

35. Охрименко І., Білошапка, В. Вплив банківського кредитування на економічний розвиток України: реалії та перспективи на тлі війни. *Наукові інновації та передові технології*, 2022. №6 (8).URL. http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/download/1709/1707 (дата звернення: 11.09.2024).

36. Показники діяльності банків. *Мінфін.* URL. https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/2024-01/(дата звернення: 11.09.2024).

37. Про банки і банківську діяльність Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text(дата звернення: 11.09.2024).

38. Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень Закон України від 18.11.2003 № 1255-IV. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text(дата звернення: 11.09.2024).

39. Про Національний банк України Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text(дата звернення: 11.09.2024).

40. Про споживче кредитування Закон України; Паспорт від 15.11.2016 № 1734-VIII. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1734-19#Text(дата звернення: 11.09.2024).

41. Про фінансові послуги та фінансові компанії Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text (дата звернення: 11.09.2024).

42. Рошило В.І. Банківське кредитування в Україні : сучасний стан, проблеми та шляхи розв'язання. *Інфраструктура ринку*. Випуск 54. 2021. С. 221-228.

43. Сіренко Н. М., Мікуляк К. А. Імперативи розвитку банківської системи України в умовах цифровізації та ринкових трансформацій. *Modern Economics.* 2022. № 34(2022). С. 90-96. Стрілець В.Ю. Зарубіжний досвід кредитування малого та середнього бізнесу. *Бізнес-Інформ*. 2019. № 3. С. 44-50.

44. Терещенко І.В., Святенко Ю.О. Економічна роль та сутність банківського кредиту. *Збірник наукових статей магістрів Інституту економіки, управління та інформаційних технологій*. Полтава : ПУЕТ, 2019. С. 347-363.

45. Швець Ю.О. Сучасний стан банківського кредитування в Україні: проблеми та перспективи. *Економіка і суспільство*. 2019. №15. С. 10.

ДОДАТКИ

Додаток А

Основні показники діяльності банків України

(млн грн)

Назва показника	01.02.2018#	01.03.2018#	01.04.2018# (А4)	01.05.2018#	01.06.2018#	01.07.2018# (А4)	01.08.2018# [6]	01.09.2018# [6]	01.10.2018# (А4)	01.11.2018#	01.12.2018#	01.01.2019# (А4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кількість діючих банків	82	82	82	82	82	82	82	81	81	79	77	77
з них: з іноземним капіталом	39	39	39	39	39	40	40	40	41	39	37	37
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	18	18	20	20	20	23	23	23	24	22	22	23
АКТИВИ												
Активи	1 301 560	1 293 141	1 295 020	1 308 571	1 311 896	1 299 017	1 314 586	1 341 150	1 354 741	1 347 982	1 320 112	1 359 703
Активи в іноземній валюті	*494 775*	*482 400*	*478 283*	*478 157*	*477 400*	*467 709*	*476 194*	*514 098*	*516 223*	*508 684*	*495 393*	*494 623*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	1 856 859	1 837 516	1 840 705	1 850 670	1 853 875	1 853 512	1 875 565	1 927 693	1 948 212	1 939 745	1 891 263	1 910 614
з них: нерезиденти	*174 724*	*177 727*	*179 248*	*175 103*	*169 767*	*173 257*	*178 076*	*196 319*	*201 563*	*195 690*	*177 007*	*175 197*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями) в іноземній валюті	*773 471*	*749 700*	*748 715*	*744 511*	*742 682*	*746 386*	*760 277*	*822 511*	*831 146*	*821 719*	*795 195*	*778 773*
Готівкові кошти	42 160	40 069	38 521	45 115	41 822	44 001	41 174	42 751	41 831	40 147	45 518	46 941
Банківські метали	348	308	277	284	253	249	268	323	322	341	356	344
Кошти в Національному банку України	45 498	56 073	44 064	51 246	47 068	46 690	45 526	49 558	49 253	48 689	50 709	35 549
Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	99 337	104 245	100 886	98 027	94 667	95 537	99 354	113 674	112 508	107 217	89 282	86 748
Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам	25 783	27 798	27 323	26 967	25 581	28 340	29 778	33 376	39 259	37 627	32 327	33 699
Кредити надані клієнтам	1 074 702	1 057 591	1 059 884	1 060 990	1 064 391	1 057 372	1 077 904	1 127 075	1 147 230	1 152 073	1 144 904	1 118 860
кредити, що надані органам державної влади	1 567	1 582	1 650	1 617	1 624	1 609	1 830	2 086	2 312	2 390	2 508	2 865
кредити, що надані суб`єктам господарювання	897 460	882 149	882 813	882 951	883 288	876 176	892 722	926 386	945 462	948 652	939 037	919 071
кредити, що надані фізичним особам	175 662	173 849	175 386	176 390	179 452	179 547	183 341	198 560	199 422	201 017	203 321	196 859
кредити, надані небанківським фінансовим установам	13	11	34	32	27	39	11	41	35	13	38	66
Вкладення в цінні папери та довгострокові інвестиції	431 921	420 283	436 054	432 915	447 678	461 448	465 977	445 056	443 888	442 599	422 917	480 615
Резерви за активними операціями банків (з урахуванням резервів за операціями, які обліковуються на позабалансових рахунках)	561 037	549 712	550 916	547 434	546 969	559 696	566 243	592 097	598 897	597 062	576 572	556 445
Пасиви	1 301 560	1 293 141	1 295 020	1 308 571	1 311 896	1 299 017	1 314 586	1 341 150	1 354 741	1 347 982	1 320 112	1 359 703
Капітал	156 506	157 629	159 081	158 901	158 807	142 799	145 116	148 737	144 272	148 445	149 400	154 960
з нього: статутний капітал	*496 541*	*496 541*	*495 605*	*495 879*	*498 086*	*506 285*	*506 987*	*506 787*	*507 226*	*507 228*	*465 038*	*465 532*
Зобов'язання банків	1 145 054	1 135 512	1 135 939	1 149 670	1 153 089	1 156 218	1 169 470	1 192 413	1 210 470	1 199 538	1 170 713	1 204 743
Зобов'язання банків в іноземній валюті	*604 100*	*583 658*	*573 471*	*569 554*	*562 652*	*561 961*	*570 438*	*610 211*	*615 281*	*606 773*	*594 157*	*587 940*
Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, що отримані від інших банків	48 003	46 583	47 174	48 084	46 772	40 043	43 047	44 679	45 948	46 855	44 513	42 178
Кошти суб'єктів господарювання	385 005	378 662	375 106	385 555	394 918	382 612	397 832	392 144	396 304	394 423	372 633	406 367
Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами)	476 965	474 188	474 410	482 028	475 664	491 503	490 649	503 410	509 851	506 562	504 894	508 457
Кошти небанківських фінансових установ	22 958	22 811	22 960	21 532	21 227	21 869	21 635	21 492	22 718	22 924	22 648	23 794
Довідково:												
Рентабельність активів, %	1,54	1,83	2,66	2,47	2,36	1,27	1,28	1,58	1,11	1,35	1,66	1,69
Рентабельність капіталу, %	12,78	15,19	21,94	20,32	19,41	10,52	10,79	13,37	9,51	11,65	14,32	14,67

Додаток Б

Основні показники діяльності банків України

(млн грн)

Назва показника	01.02.2019#	01.03.2019#	01.04.2019# (А4)	01.05.2019#	01.06.2019	01.07.2019 (А4)	01.08.2019	01.09.2019	01.10.2019 (А4)	01.11.2019	01.12.2019	01.01.2020 (А4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кількість діючих банків	77	77	77	77	76	76	76	76	76	75	75	75
з них: з іноземним капіталом	37	37	36	36	36	36	36	36	36	35	35	35
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	23	23	23	23	23	24	24	24	24	23	23	23
АКТИВИ												
Активи	1 359 998	1 354 702	1 341 271	1 341 048	1 340 272	1 357 333	1 371 602	1 379 968	1 373 584	1 397 380	1 404 000	1 493 298
Активи в іноземній валюті	*491 107*	*479 458*	*465 290*	*457 378*	*463 193*	*471 142*	*491 708*	*487 761*	*469 674*	*484 934*	*479 264*	*492 157*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	1 913 506	1 896 651	1 888 169	1 878 521	1 880 447	1 891 673	1 894 006	1 899 420	1 875 840	1 907 962	1 905 480	1 981 594
з них: нерезиденти	*177 021*	*198 177*	*176 866*	*178 449*	*184 293*	*204 940*	*233 920*	*231 237*	*212 560*	*227 540*	*238 569*	*222 423*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями) в іноземній валюті	*777 414*	*755 577*	*744 603*	*727 284*	*735 597*	*736 432*	*745 045*	*742 292*	*706 574*	*730 263*	*714 275*	*717 708*
Готівкові кошти	43 327	42 409	42 481	54 725	43 899	48 460	46 703	47 651	46 888	48 995	45 502	56 304
Банківські метали	367	342	358	361	363	358	344	362	356	364	372	369
Кошти в Національному банку України	50 753	49 540	48 276	43 546	48 817	51 310	45 952	57 414	49 993	51 704	54 133	76 126
Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	84 568	105 128	79 873	89 508	92 986	113 898	133 889	118 943	111 766	110 113	129 571	118 237
Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам	36 992	38 560	40 183	32 992	32 836	34 717	44 180	51 027	41 598	42 129	38 182	34 995
Кредити надані клієнтам	1 105 954	1 081 046	1 099 595	1 090 926	1 094 879	1 089 708	1 072 339	1 075 249	1 051 680	1 075 614	1 061 873	1 033 430
кредити, що надані органам державної влади	2 755	2 740	2 770	2 772	2 730	2 758	2 741	2 827	3 173	3 739	4 068	4 724
кредити, що надані суб`єктам господарювання	904 750	880 294	894 924	888 325	888 925	883 869	865 420	864 312	841 290	860 141	845 637	821 936
кредити, що надані фізичним особам	198 441	197 987	201 834	199 788	203 185	203 041	204 161	208 054	207 197	211 707	212 133	206 737
кредити, надані небанківським фінансовим установам	8	25	67	42	40	40	17	56	20	27	35	33
Вкладення в цінні папери та довгострокові інвестиції	487 118	475 206	470 490	453 224	459 627	438 715	440 450	437 303	460 764	469 807	462 932	539 466
Резерви за активними операціями банків (з урахуванням резервів за операціями, які обліковуються на позабалансових рахунках)	559 227	547 731	552 805	543 338	546 042	539 967	527 182	524 335	506 844	515 335	505 327	492 229
Пасиви	1 359 998	1 354 702	1 341 271	1 341 048	1 340 272	1 357 333	1 371 602	1 379 968	1 373 584	1 397 380	1 404 000	1 493 298
Капітал	162 491	169 238	171 338	159 349	160 501	166 544	173 205	181 058	186 051	188 764	197 362	199 921
з нього: статутний капітал	*465 917*	*469 217*	*469 365*	*469 786*	*469 638*	*469 672*	*469 972*	*470 031*	*470 387*	*470 387*	*470 496*	*470 712*
Зобов'язання банків	1 197 507	1 185 464	1 169 933	1 181 699	1 179 771	1 190 789	1 198 397	1 198 909	1 187 533	1 208 616	1 206 638	1 293 377
Зобов'язання банків в іноземній валюті	*582 702*	*567 331*	*556 729*	*539 496*	*543 539*	*548 574*	*565 450*	*563 394*	*540 117*	*560 815*	*548 685*	*568 621*
Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, що отримані від інших банків	43 943	36 167	36 091	35 460	37 635	38 010	33 408	32 294	30 867	24 574	23 747	23 912
Кошти суб'єктів господарювання	398 498	396 708	390 778	393 353	399 541	403 637	441 265	426 881	430 252	438 667	428 197	498 157
Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами)	510 991	511 804	515 925	518 952	514 470	527 739	515 521	524 850	517 434	536 083	544 661	552 115
Кошти небанківських фінансових установ	24 951	25 310	24 257	22 271	22 809	24 151	23 078	23 067	24 014	25 384	26 121	26 885
Довідково:												
Рентабельність активів, %	4,79	3,84	3,81	4,02	4,17	4,60	4,66	4,91	4,75	4,59	4,72	4,26
Рентабельність капіталу, %	41,03	32,13	31,29	32,93	34,28	37,86	38,21	39,94	38,32	36,66	37,37	33,45

Примітка:

Додаток В

Основні показники діяльності банків України

(млн грн)

Назва показника	01.02.2020	01.03.2020	01.04.2020 (А4)	01.05.2020	01.06.2020	01.07.2020 (А4)	01.08.2020	01.09.2020#	01.10.2020 (А4)	01.11.2020	01.12.2020	01.01.2021 (А4) #
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кількість діючих банків	75	75	75	75	75	75	75	74	74	74	74	73
з них: з іноземним капіталом	35	35	34	34	34	34	34	33	33	33	33	33
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	23	23	23	23	23	23	23	21	22	22	23	23
АКТИВИ												
Активи	1 532 671	1 536 086	1 564 275	1 556 838	1 590 693	1 589 647	1 644 577	1 651 568	1 707 732	1 739 726	1 754 736	1 822 841
Активи в іноземній валюті	*523 251*	*512 811*	*584 735*	*547 578*	*547 061*	*550 782*	*592 959*	*585 081*	*605 290*	*604 574*	*603 712*	*585 493*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	2 033 103	2 032 304	2 095 334	2 078 036	2 114 195	2 090 283	2 156 158	2 162 510	2 172 012	2 166 526	2 158 935	2 205 915
з них: нерезиденти	*268 229*	*285 143*	*306 895*	*286 770*	*293 498*	*269 579*	*300 982*	*298 265*	*309 982*	*302 277*	*272 671*	*241 695*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями) в іноземній валюті	*761 166*	*747 079*	*855 372*	*807 823*	*808 482*	*786 799*	*839 503*	*830 392*	*817 898*	*797 108*	*774 099*	*745 787*
Готівкові кошти	49 538	49 860	63 764	60 666	60 671	61 557	60 883	63 492	64 544	61 075	66 251	73 174
Банківські метали	387	367	310	351	426	412	463	583	628	503	511	572
Кошти в Національному банку України	83 637	56 800	59 231	59 875	49 277	47 727	51 445	54 872	53 259	55 557	51 689	37 615
Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	153 566	169 185	192 140	175 735	182 461	181 084	202 408	197 927	207 654	212 748	207 895	176 041
Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам	41 061	44 086	40 147	38 006	37 884	36 637	44 770	46 702	50 120	48 518	48 506	50 376
Кредити надані клієнтам	1 038 136	1 032 703	1 108 052	1 072 662	1 062 428	1 038 212	1 061 131	1 062 756	1 027 681	996 236	980 499	960 597
кредити, що надані органам державної влади	4 526	4 436	4 367	4 466	4 662	5 037	5 291	5 517	6 082	6 208	6 560	11 641
кредити, що надані суб'єктам господарювання	822 237	816 528	885 238	857 095	846 650	820 902	840 496	839 858	806 104	786 679	770 164	749 335
кредити, що надані фізичним особам	211 317	211 688	218 411	211 049	211 064	212 250	215 293	217 351	215 467	203 304	203 757	199 561
кредити, надані небанківським фінансовим установам	56	51	36	53	52	23	51	30	27	44	19	60
Вкладення в цінні папери та довгострокові інвестиції	557 697	568 933	524 111	562 073	605 933	610 563	620 969	620 328	655 152	674 384	686 262	791 373
Резерви за активними операціями банків (з урахуванням резервів за операціями, які обліковуються на позабалансових рахунках)	504 557	500 389	535 647	525 597	527 996	505 323	516 397	515 841	469 089	431 686	409 260	388 477
Пасиви	1 532 671	1 536 086	1 564 275	1 556 838	1 590 693	1 589 647	1 644 577	1 651 568	1 707 732	1 739 726	1 754 736	1 822 841
Капітал	208 533	217 153	205 817	214 864	200 671	196 863	199 015	201 854	208 110	210 451	212 577	209 460
з нього: статутний капітал	*470 696*	*470 696*	*470 733*	*473 273*	*473 401*	*473 474*	*473 351*	*473 475*	*480 401*	*480 460*	*480 613*	*479 932*
Зобов'язання банків	1 324 139	1 318 933	1 358 458	1 341 974	1 390 022	1 392 783	1 445 562	1 449 714	1 499 622	1 529 275	1 542 160	1 613 381
Зобов'язання банків в іноземній валюті	*601 778*	*586 273*	*650 604*	*611 060*	*614 403*	*619 171*	*651 720*	*639 707*	*662 492*	*662 903*	*659 515*	*648 020*
Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, що отримані від інших банків	22 690	21 150	23 272	22 312	23 255	22 697	25 095	24 158	25 107	23 176	23 865	24 235
Кошти суб'єктів господарювання	521 867	522 796	516 145	510 075	523 483	532 883	560 381	563 040	592 459	605 210	605 206	646 491
Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами)	570 859	579 769	610 451	615 569	619 115	625 979	641 165	636 811	649 223	658 008	663 664	681 892
Кошти небанківських фінансових установ	28 814	29 245	28 209	27 320	28 336	30 684	31 380	31 550	33 630	33 512	34 100	34 704
Довідково:												
Рентабельність активів, %	5,23	6,25	4,21	4,91	4,49	3,06	3,11	3,11	3,16	2,99	2,93	2,44
Рентабельність капіталу, %	38,65	45,63	30,75	36,04	33,19	22,91	23,59	23,82	24,40	23,22	22,92	19,22

Примітка:

Додаток Г

Основні показники діяльності банків України

(млн грн)

Назва показника	01.02.2021	01.03.2021	01.04.2021 (А4)	01.05.2021	01.06.2021	01.07.2021 (А4)	01.08.2021	01.09.2021#	01.10.2021 (А4)	01.11.2021	01.12.2021	01.01.2022 (А4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кількість діючих банків	73	73	73	73	73	73	72	71	71	71	71	71
з них: з іноземним капіталом	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
АКТИВИ												
Активи	1 819 530	1 826 709	1 835 527	1 862 829	1 882 226	1 892 468	1 909 827	1 900 358	1 931 916	1 948 411	1 979 298	2 053 232
Активи в іноземній валюті	*583 049*	*577 673*	*584 773*	*592 260*	*594 094*	*585 700*	*585 425*	*590 989*	*590 787*	*577 776*	*593 893*	*583 133*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	2 206 650	2 210 172	2 214 100	2 242 972	2 248 651	2 249 301	2 259 392	2 246 962	2 261 692	2 275 587	2 290 307	2 358 324
з них: нерезиденти	*253 323*	*247 955*	*248 601*	*260 286*	*265 239*	*267 966*	*280 871*	*274 544*	*264 428*	*254 000*	*263 086*	*234 983*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями) в іноземній валюті	*743 165*	*733 877*	*740 056*	*747 659*	*736 332*	*719 105*	*713 984*	*718 056*	*702 478*	*686 919*	*691 452*	*678 862*
Готівкові кошти	65 786	68 023	70 082	72 795	71 803	71 783	71 115	75 853	74 268	67 349	75 169	75 375
Банківські метали	508	565	511	451	563	438	466	479	395	366	505	384
Кошти в Національному банку України	57 390	60 640	54 962	47 275	68 294	59 956	53 885	60 538	52 103	58 809	55 424	34 973
Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	183 785	177 578	183 074	192 219	199 801	199 915	215 413	208 996	203 285	190 364	193 539	172 868
Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам	53 699	56 296	54 419	51 870	59 408	60 472	59 485	61 707	61 300	57 881	63 757	60 096
Кредити надані клієнтам	966 823	967 095	967 664	986 111	987 877	996 482	997 937	1 029 264	1 035 359	1 050 928	1 067 765	1 065 347
кредити, що надані органам державної влади	11 367	11 067	11 156	10 830	10 737	11 131	11 348	16 485	20 109	22 410	24 999	26 973
кредити, що надані суб'єктам господарювання	754 488	754 050	750 736	767 053	763 428	767 358	764 824	785 756	785 030	796 063	803 069	795 513
кредити, що надані фізичним особам	200 944	201 948	205 739	208 115	213 635	217 907	221 630	226 922	230 109	232 325	239 576	242 633
кредити, надані небанківським фінансовим установам	24	30	33	113	76	86	133	102	112	130	120	228
Вкладення в цінні папери та довгострокові інвестиції	759 668	758 719	768 923	772 799	742 998	742 320	738 997	688 512	717 894	725 540	712 978	829 887
Резерви за активними операціями банків (з урахуванням резервів за операціями, які обліковуються на позабалансових рахунках)	392 722	389 082	383 955	385 877	372 044	362 576	352 798	349 537	332 819	330 081	313 974	308 349
Пасиви	1 819 530	1 826 709	1 835 527	1 862 829	1 882 226	1 892 468	1 909 827	1 900 358	1 931 916	1 948 411	1 979 298	2 053 232
Капітал	213 853	213 641	216 715	203 096	205 561	208 924	217 966	223 314	230 542	236 767	244 081	255 514
з нього: статутний капітал	*479 932*	*479 969*	*479 988*	*481 226*	*481 261*	*481 448*	*481 241*	*480 954*	*481 975*	*481 437*	*481 537*	*481 535*
Зобов'язання банків	1 605 678	1 613 068	1 618 812	1 659 733	1 676 665	1 683 544	1 691 861	1 677 044	1 701 374	1 711 644	1 735 217	1 797 718
Зобов'язання банків в іноземній валюті	*647 560*	*642 146*	*646 330*	*648 961*	*646 478*	*642 288*	*637 365*	*630 186*	*625 322*	*620 333*	*631 292*	*613 334*
Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, що отримані від інших банків	23 247	23 272	23 661	22 211	24 116	25 799	25 631	25 352	23 636	23 046	26 164	24 948
Кошти суб'єктів господарювання	636 921	629 450	645 858	652 123	663 388	664 403	679 158	665 829	688 274	693 316	705 421	758 434
Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами)	682 637	690 372	687 948	700 149	691 407	700 425	693 458	686 912	688 453	689 636	699 752	726 898
Кошти небанківських фінансових установ	34 392	35 563	36 690	35 261	35 185	37 995	37 404	39 144	40 871	40 750	40 987	41 410
Довідково:												
Рентабельність активів, %	2,67	2,14	2,40	2,87	3,11	3,26	3,67	3,67	3,67	3,74	3,81	4,09
Рентабельність капіталу, %	22,96	18,31	20,48	24,75	27,12	28,60	32,34	32,26	32,08	32,47	32,90	35,08

Додаток Д

Основні показники діяльності банків України

(млн грн)

Назва показника	01.02.2022	01.03.2022	01.04.2022 (A4)	01.05.2022	01.06.2022	01.07.2022 (A4)#	01.08.2022	01.09.2022#	01.10.2022 (A4)#	01.11.2022	01.12.2022	01.01.2023 (A4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кількість діючих банків	71	69	69	69	69	68	68	67	67	67	67	67
з них: з іноземним капіталом	33	31	31	31	31	31	30	30	30	30	29	29
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	23	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
АКТИВИ												
Активи	2 032 019	1 993 071	1 970 145	1 998 811	1 997 646	2 042 918	2 189 707	2 157 423	2 167 555	2 227 207	2 243 915	2 351 678
Активи в іноземній валюті	*609 298*	*590 575*	*554 369*	*550 187*	*544 819*	*574 955*	*713 995*	*682 823*	*695 425*	*720 491*	*718 523*	*731 006*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	2 343 615	2 261 404	2 253 425	2 292 749	2 298 409	2 355 761	2 534 587	2 517 767	2 535 267	2 601 295	2 625 325	2 716 794
з них: нерезиденти	*249 544*	*237 697*	*217 554*	*230 575*	*237 089*	*289 837*	*368 853*	*348 706*	*357 839*	*395 208*	*389 125*	*416 904*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями) в іноземній валюті	*710 556*	*650 493*	*618 039*	*618 210*	*614 687*	*647 577*	*809 176*	*781 874*	*797 960*	*824 747*	*825 575*	*819 633*
Готівкові кошти	75 710	65 005	82 720	69 417	68 646	63 343	64 087	66 230	86 704	73 384	76 725	74 760
Банківські метали	328	337	255	209	173	166	191	145	133	138	144	156
Кошти в Національному банку України	65 306	120 999	48 861	55 901	57 895	55 726	44 687	66 669	63 497	67 006	72 246	82 485
Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	171 661	187 564	176 180	189 027	183 754	229 720	286 616	271 206	270 613	310 106	298 074	315 085
Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам	65 607	42 804	22 797	24 291	29 413	34 618	48 553	43 815	49 642	48 895	46 657	51 010
Кредити надані клієнтам	1 092 983	1 074 062	1 070 449	1 068 305	1 077 083	1 055 583	1 120 407	1 110 346	1 094 485	1 081 057	1 075 343	1 036 213
кредити, що надані органам державної влади	27 381	27 141	26 927	26 873	26 774	26 273	28 570	28 243	27 107	26 389	26 005	24 809
кредити, що надані суб`єктам господарювання	815 043	791 160	793 002	794 327	806 058	793 598	854 456	847 838	836 452	827 462	823 514	801 413
кредити, що надані фізичним особам	250 405	255 579	250 416	247 010	244 157	235 659	237 299	234 182	230 848	227 142	225 746	209 943
кредити, надані небанківським фінансовим установам	154	182	103	95	94	52	82	83	79	64	78	48
Вкладення в цінні папери та довгострокові інвестиції	752 334	654 119	740 294	766 778	762 417	767 898	810 606	806 640	842 072	901 330	929 640	1 022 658
Резерви за активними операціями банків (з урахуванням резервів за операціями, які обліковуються на позабалансових рахунках)	314 752	271 644	287 121	297 610	304 111	316 915	349 312	364 694	371 921	378 583	385 942	369 936
Пасиви	2 032 019	1 993 077	1 970 145	1 998 811	1 997 646	2 042 918	2 189 707	2 157 423	2 167 555	2 227 207	2 243 915	2 351 678
Капітал	259 293	246 434	208 105	200 365	206 786	230 746	239 105	243 599	211 554	216 570	218 910	215 840
з нього: статутний капітал	*481 535*	*406 551*	*407 046*	*407 185*	*407 185*	*406 441*	*406 441*	*406 196*	*406 196*	*406 656*	*407 022*	*407 021*
Зобов'язання банків	1 772 726	1 746 642	1 762 041	1 798 446	1 790 859	1 812 172	1 950 601	1 913 824	1 956 001	2 010 637	2 025 006	2 135 838
Зобов'язання банків в іноземній валюті	*646 940*	*616 735*	*582 237*	*580 085*	*585 327*	*617 869*	*778 850*	*738 588*	*747 494*	*783 651*	*783 823*	*799 056*
Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, що отримані від інших банків	25 670	12 449	9 615	8 962	8 298	5 947	7 813	8 119	7 331	7 038	6 515	6 457
Кошти суб'єктів господарювання	747 762	695 653	677 101	713 539	718 442	723 597	765 726	769 503	791 315	826 761	838 362	889 526
Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами)	713 542	705 295	767 878	772 656	767 346	786 554	847 323	852 109	861 163	869 915	889 485	933 240
Кошти небанківських фінансових установ	40 020	38 547	35 926	36 813	38 817	39 736	43 304	46 064	46 256	47 211	51 645	53 188
Довідково:												
Рентабельність активів, %	4,20	2,93	-0,03	-1,11	-0,16	-0,46	0,29	0,62	0,48	0,64	1,02	1,04
Рентабельність капіталу, %	33,31	23,31	-0,25	-9,47	-1,37	-4,09	2,54	5,50	4,28	5,77	9,33	9,68

Примітка:

Додаток Е

Основні показники діяльності банків України

(млн грн)

Назва показника	01.02.2023	01.03.2023#	01.04.2023 (A4)	01.05.2023	01.06.2023	01.07.2023 (A4)	01.08.2023	01.09.2023	01.10.2023 (A4)*	01.11.2023	01.12.2023	01.01.2024 (A4)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Кількість діючих банків	67	65	65	65	65	65	64	64	63	63	63	63
з них: з іноземним капіталом	29	28	28	28	28	28	27	27	27	27	27	27
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	22	21	20	20	20	20	19	19	19	19	19	19
АКТИВИ												
Активи	2 367 835	2 403 035	2 427 669	2 492 315	2 494 853	2 562 123	2 620 291	2 621 025	2 647 624	2 679 459	2 748 813	2 944 684
Активи в іноземній валюті	*769 622*	*777 102*	*784 157*	*783 562*	*770 669*	*779 998*	*778 319*	*776 692*	*764 883*	*786 029*	*787 156*	*830 251*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями)	2 735 052	2 769 555	2 794 495	2 857 157	2 859 387	2 924 954	2 982 223	2 983 337	3 005 073	3 034 778	3 107 767	3 311 132
з них: нерезиденти	*454 868*	*465 772*	*476 454*	*478 547*	*468 588*	*484 940*	*490 953*	*502 413*	*493 920*	*509 771*	*503 868*	*534 751*
Загальні активи (не скориговані на резерви за активними операціями) в іноземній валюті	*858 280*	*865 010*	*871 450*	*869 550*	*856 072*	*865 291*	*864 232*	*862 888*	*850 191*	*871 000*	*873 816*	*922 528*
Готівкові кошти	85 769	82 749	74 718	71 968	74 903	78 152	76 378	72 688	68 804	73 802	78 146	79 218
Банківські метали	144	203	180	144	156	139	148	190	144	152	174	120
Кошти в Національному банку України	135 260	174 342	196 000	187 224	202 170	198 618	221 443	197 287	201 934	204 096	205 445	213 489
Кореспондентські рахунки, що відкриті в інших банках	327 425	337 762	342 477	340 384	327 672	342 701	340 711	338 811	320 795	325 116	309 127	348 166
Строкові вклади в інших банках та кредити, надані іншим банкам	68 747	69 435	69 926	68 745	64 750	61 560	60 701	62 697	65 620	72 618	72 760	57 439
Кредити надані клієнтам	1 028 852	1 013 843	1 001 784	992 185	983 181	983 259	987 685	997 379	1 001 014	1 004 990	1 021 786	1 024 678
кредити, що надані органам державної влади	24 244	23 475	22 677	22 003	21 228	20 825	20 389	20 235	19 670	18 983	18 173	18 349
кредити, що надані суб'єктам господарювання	794 181	784 503	772 714	764 194	753 590	753 942	756 708	761 571	765 748	766 251	777 047	783 690
кредити, що надані фізичним особам	210 408	205 837	206 342	205 924	208 337	208 379	210 537	215 551	215 545	219 716	226 565	222 590
кредити, надані небанківським фінансовим установам	19	28	52	64	26	113	50	21	50	40	2	49
Вкладення в цінні папери та довгострокові інвестиції	962 064	969 708	993 565	1 071 604	1 086 997	1 150 726	1 185 025	1 206 226	1 235 776	1 249 334	1 312 769	1 466 474
Резерви за активними операціями банків (з урахуванням резервів за операціями, які обліковуються на позабалансових рахунках)	371 653	370 845	371 126	369 008	368 650	366 842	365 936	366 821	362 150	359 934	363 545	371 346
Пасиви	2 367 835	2 403 035	2 427 669	2 492 315	2 494 853	2 562 123	2 620 291	2 621 025	2 647 624	2 679 459	2 748 813	2 944 684
Капітал	232 139	236 623	249 612	238 091	251 046	267 687	283 366	297 007	310 824	325 643	337 407	295 889
з нього: статутний капітал	*407 021*	*405 108*	*405 108*	*405 358*	*405 358*	*405 358*	*404 920*	*404 920*	*404 719*	*404 751*	*404 751*	*404 751*
Зобов'язання банків	2 135 696	2 166 412	2 178 057	2 254 224	2 243 806	2 294 437	2 336 926	2 324 018	2 336 800	2 353 816	2 411 406	2 648 795
Зобов'язання банків в іноземній валюті	*828 414*	*833 707*	*835 477*	*839 095*	*830 679*	*837 184*	*834 032*	*821 002*	*802 761*	*815 747*	*815 303*	*867 623*
Строкові вклади (депозити) інших банків та кредити, що отримані від інших банків	6 327	6 571	6 811	8 600	6 814	7 021	6 964	6 691	6 197	5 762	6 931	6 763
Кошти суб'єктів господарювання	913 321	935 459	978 917	1 019 522	1 056 623	1 084 788	1 123 389	1 112 592	1 101 005	1 115 385	1 142 474	1 260 156
Кошти фізичних осіб (з ощадними (депозитними) сертифікатами)	929 058	940 751	944 563	947 516	946 167	969 090	972 429	982 167	1 004 166	1 009 560	1 034 224	1 083 758
Кошти небанківських фінансових установ	52 426	53 949	46 244	48 069	48 500	50 782	52 176	52 018	53 681	52 527	53 438	61 741
Довідково:												
Рентабельність активів, %	7,47	5,43	5,76	5,49	5,31	5,54	5,79	5,75	5,86	5,85	5,62	3,24
Рентабельність капіталу, %	78,72	56,23	58,77	55,85	54,04	56,01	57,87	56,62	56,85	55,83	52,77	30,26

Додаток Ж

4.1.1. Процентні ставки за новими кредитами

4.1.1.1. Процентні ставки за новими кредитами резидентам (крім інших депозитних корпорацій) за секторами економіки

(середньозважені ставки в річному обчисленні, %)

Період	Усього				у тому числі, без урахування овердрафту				у тому числі, за секторами економіки										Довідково (без урахування овердрафту)			
			у тому числі				у тому числі		інші фінансові корпорації [1]		сектор загального державного управління		нефінансові корпорації [2]		домашні господарства [3]		некомерційні організації, що обслуговують домашні господарства		корпоративний сектор [4]		домашні господарства (без фізичних осіб-підприємців)	
	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	у національній валюті	в іноземній валюті	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	у національній валюті	в іноземній валюті	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %	обсяги, млн грн	процентна ставка, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
2005	438 391	14,6	16,4	11,5	355 815	14,1	16,0	11,6	829	14,0	79	18,6	396 276	14,4	41 207	16,3	…	…	318 483	27,9	37 253	16,4
2006	627 967	14,1	15,4	11,3	494 758	13,6	15,1	11,3	2 124	14,3	8	15,8	534 677	13,9	91 159	15,2	…	…	413 627	27,7	81 123	15,1
2007	969 567	13,5	14,4	11,3	768 965	13,0	13,9	11,3	3 438	15,1	10	13,5	809 995	13,1	156 125	15,6	…	…	626 616	27,6	142 340	15,3
2008	1 116 456	16,0	17,8	11,6	868 542	15,5	17,6	11,6	5 536	17,0	25	21,6	945 532	15,5	165 369	18,7	…	…	724 092	32,1	144 431	17,2
2009	810 282	18,3	20,9	10,0	717 061	17,7	20,5	9,9	11 264	20,5	1 937	20,8	750 522	18,0	45 520	22,3	1 038	16,5	684 821	17,6	29 565	23,4
2010 [5]	1 112 545	14,6	15,7	10,5	991 849	13,7	14,6	10,6	16 907	17,1	3 259	13,4	1 034 525	14,0	57 800	25,2	54	22,9	957 817	13,4	30 864	20,9
2011	1 314 200	14,3	16,0	9,2	1 138 941	13,4	15,0	9,2	20 855	15,3	5 463	15,6	1 189 487	13,3	98 205	26,5	190	19,0	1 079 206	12,9	54 472	23,0
2012	1 371 761	15,5	18,4	8,4	1 191 530	14,7	17,8	8,5	28 828	16,0	2 033	16,0	1 236 640	14,5	104 104	27,4	156	20,0	1 121 086	14,0	68 556	26,5
2013	1 641 018	14,4	16,6	9,4	1 434 974	13,6	15,9	9,4	38 344	13,7	16 412	14,4	1 451 644	13,2	134 274	27,3	343	20,5	1 330 143	12,7	90 743	27,4
2014	1 472 811	15,0	17,6	9,0	1 294 019	14,4	17,1	9,0	35 740	14,1	2 197	15,4	1 337 559	14,2	97 160	26,8	155	19,6	1 230 678	13,8	61 848	26,8
2015	1 405 837	17,5	21,8	8,8	1 253 673	16,6	21,2	8,9	16 049	19,9	316	17,5	1 327 998	17,0	61 391	28,1	84	27,0	1 213 122	16,3	40 404	27,0
2016	1 664 993	15,9	18,5	8,8	1 496 685	14,8	17,4	8,8	22 012	18,7	102	24,6	1 564 879	15,1	77 869	30,6	131	25,3	1 446 092	14,3	50 591	30,9
2017	1 700 997	14,6	16,4	7,5	1 486 042	13,6	15,3	7,5	17 431	17,1	1 797	15,3	1 562 061	13,4	119 297	29,1	410	15,3	1 406 969	12,7	78 818	29,2
2018	2 447 107	17,2	19,1	5,9	2 127 602	16,7	18,9	5,9	16 225	19,9	1 773	18,4	2 251 186	16,1	177 409	30,4	515	18,3	2 010 737	15,8	123 275	31,9
2019	3 016 172	17,0	19,8	5,1	2 645 961	16,4	19,5	5,1	27 674	16,9	3 091	19,8	2 670 197	15,2	314 300	32,0	910	18,7	2 408 096	14,6	238 107	34,4
2020	3 235 181	13,1	14,1	5,0	2 813 262	12,4	13,5	5,0	51 194	13,4	13 962	14,9	2 751 838	10,3	417 555	31,7	632	16,2	2 498 727	9,6	300 639	35,9
2021	3 872 334	12,2	13,3	4,1	3 251 294	11,6	12,8	4,1	44 641	10,2	33 264	10,4	3 170 997	8,9	622 804	29,4	629	11,4	2 794 414	8,3	423 670	33,7
2022	2 702 935	16,2	18,5	4,6	2 366 345	16,1	18,9	4,6	25 379	12,9	23 486	14,2	2 179 736	14,1	473 886	26,3	22	11,0	2 010 701	14,0	332 185	29,4
2023	2 481 669	16,8	22,0	6,4	2 063 351	20,5	23,0	6,4	50 227	18,9	15 367	12,0	1 784 512	17,2	631 388	28,5	177	19,7	1 633 854	16,9	414 132	35,0
липень	220 265	20,4	22,1	6,2	183 998	20,9	23,1	6,2	3 872	21,1	3 728	13,5	158 397	17,8	54 247	28,1	21	19,7	145 182	17,7	35 088	35,0
серпень	195 622	20,5	22,3	6,5	156 701	21,1	23,5	6,5	4 542	20,2	0	16,8	132 844	17,1	58 219	28,2	17	21,1	118 624	16,7	38 076	34,7
вересень	217 655	19,8	21,7	6,8	179 031	20,2	22,7	6,8	7 610	19,5	1 171	23,7	151 337	16,6	57 511	28,2	25	21,3	139 702	16,3	38 157	34,6
жовтень	269 789	19,8	21,4	6,8	230 752	20,2	22,2	6,8	7 793	18,5	3 977	10,9	196 212	17,3	61 778	28,3	28	18,1	186 254	17,2	40 521	34,8
листопад	221 910	19,5	21,2	7,1	180 298	20,0	22,2	7,0	9 626	18,3	54	21,7	146 063	16,0	66 151	27,3	16	20,0	136 184	15,7	44 060	33,4
грудень	237 670	19,1	20,7	6,4	193 679	19,5	21,6	6,4	8 470	18,5	1 370	19,1	162 016	15,8	65 801	27,2	12	20,5	149 441	15,5	42 868	33,7
2024																						
січень	243 533	19,8	20,7	6,5	204 236	20,4	21,5	6,4	5 962	18,1	2 541	6,6	173 266	17,3	61 748	27,6	16	21,8	162 286	17,2	39 410	34,6
лютий	194 179	19,8	20,6	6,8	154 447	20,5	21,6	6,7	7 616	18,1	0	24,0	124 350	15,9	62 199	27,6	14	21,4	114 505	15,6	39 943	34,6
березень	234 215	19,3	20,2	6,8	188 525	20,0	21,2	6,8	8 131	17,9	1 027	18,2	156 263	15,8	68 779	27,3	14	21,4	143 178	15,5	44 320	34,5
квітень	277 031	19,2	20,4	6,5	230 379	19,7	21,2	6,5	9 074	17,2	3 622	10,4	193 067	16,3	71 239	27,5	30	22,5	181 803	16,2	44 955	34,4
травень	247 697	18,5	19,5	6,9	198 512	18,9	20,3	6,9	12 629	15,7	90	7,6	164 176	14,7	70 778	27,7	24	19,2	152 517	14,2	45 905	34,6
червень	257 099	18,3	19,1	6,7	209 873	18,7	19,7	6,7	10 916	15,9	1 994	16,9	174 354	14,8	69 811	27,5	25	16,4	162 270	14,4	45 610	34,1
липень	298 042	18,6	19,6	7,1	247 073	19,0	20,3	7,1	11 260	17,0	4 054	5,8	206 761	15,7	75 936	27,6	30	17,3	194 314	15,5	48 705	34,0

[1] До січня 2009 року інформація лише за кредитами овердрафт.